Anul C
(100)
SERIE NOUĂ

BISERICA ŞI ŞCOALA

PUBLICAŢIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ARADULUI

Fondat 1877
Nr. 10
Octombrie 2019

Educaţia integrală promovează cunoaşterea ştiinţifică şi cultura valorilor spirituale*

La începutul noului an universitar 2019-2020, binecuvântăm pe toţi studenţii şi profesorii din învăţământul universitar şi postuniversitar, dorindule mult spor în vederea valorificării cunoştinţelor dobândite până acum şi a perfecţionării continue în domeniul cercetării ştiinţifice şi al formării spirituale.

Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a declarat anul 2019 ca *An omagial al satului românesc (al preoţilor, învăţătorilor şi primarilor gospodari)*, dorind să evidenţieze importanţa satului ca spaţiu binecuvântat, păstrător fidel al tradiţiei bisericeşti şi al culturii naţionale, în care s-au plămădit şi transmis, secole de-a rândul, valorile spirituale, culturale şi morale ale neamului românesc.

În domeniul educaţiei, Biserica Ortodoxă Română a avut un rol semnificativ de-a lungul istoriei poporului român, contribuind la organizarea şi îmbogăţirea educaţiei şi a culturii naţionale. Şcoala românească a luat fiinţă în tinda Bisericii şi a continuat să existe şi să se dezvolte în strânsă legătură cu Biserica, preotul şi învăţătorul fiind principalii luminători ai satelor.

Şi în prezent, Biserica Ortodoxă Română susţine educaţia, organizând activităţi educaţionale şi culturale, tabere de tineret, pelerinaje pentru elevi şi studenţi, activităţi social-filantropice, întâlniri internaţionale ale tinerilor, dorind să-i încurajeze pe toţi studenţii să trăiască o viaţă frumoasă şi binecuvântată, în comuniune cu Dumnezeu şi cu semenii.

Astăzi, în mod deosebit, avem datoria de a ne aminti cu recunoştinţă de toţi învăţătorii şi profesorii noştri, de

la sate şi de la oraşe, care ne-au format şi ne-au îndrumat pe calea cunoaşterii ştiinţifice şi a valorilor spirituale permanente.

Performanţa academică şi mai ales pasiunea dascălilor români pentru formarea multor generaţii de absolvenţi reprezintă un exemplu viu pentru profesorii şi studenţii de astăzi, care îşi pot manifesta recunoştinţa faţă de înaintaşi, în primul rând, prin urmarea devotamentului lor în transmiterea cunoştinţelor şi a dorinţei lor de a promova şcoala românească în context internaţional.

Cu prilejul începutului noului an universitar 2019-2020, ne rugăm lui Dumnezeu să dăruiască tuturor studenţilor şi profesorilor sănătate şi mult ajutor în activităţile pe care le desfăşoară, pentru noi performanţe academice şi pentru cultivarea valorilor spirituale spre binele poporului român.

† DANIEL
Patriarhul
Bisericii Ortodoxe Române

**Mesajul Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, la începutul anului universitar 2019-2020*

Patriarhul Nicodim Munteanu - 80 de ani de la alegerea ca Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române

Scurtă prezentare | biografică

Născut la 6 decembrie 1865, în Pipirig, judeţul Neamţ, dintr-o familie de ţărani credincioşi , viitorul Patriarh va primi numele de botez Nicolae. După ce a urmat şcoala din satul său natal, a mers la Seminarul „Veniamin Costachi" din Iaşi. Ulterior a fost trimis de Mitropolitul Iosif Naniescu al Moldovei să studieze la Academia Duhovnicească din Kiev, la finalul studiilor obţinând titlul de licenţiat în teologie alături de distincţia de excelenţă „Magna Cum Laude".

Intrat în monahism la Mănăstirea Neamţ (1894), ajunge rând pe rând preot la Catedrala Mitropolitană din Iaşi, director la Seminarul „Sfântul Andrei" şi vicar al Episcopiei Dunării de Jos (Galaţi). În 1909 primeşte hirotonia întru Episcop-vicar al Mitropoliei Moldovei, cu titlul de Băcăuanul. Trei ani mai târziu, la 18 februarie 1912, este ales Episcop de Huşi. Aici a păstorit aproape 12 ani, într-o perioadă dramatică din istoria noastră, când România intrase în războiul pentru întregirea neamului. În această perioadă a participat ca reprezentant al Bisericii noastre la Marele Sinod al Bisericii Ortodoxe Ruse (septembrie 1917).

După unirea Basarabiei cu România (27 martie 1918), Nicodim Munteanu a fost numit locţiitor de Arhiepiscop al Chişinăului şi Hotinului (1918-1919), respectiv locţiitor de Mitropolit al Basarabiei (1936-1937). Dar curând a demisionat din fruntea Episcopiei Huşilor şi se retrage la Mănăstirea Neamţ, pe care o conduce în calitate de stareţ. Acolo va întemeia un seminar monahal, „o şcoală pentru fraţii din mănăstire" (1928-1937) şi un seminar de muzică bisericească.

După trecerea la cele veşnice a Mitropolitului Pimen (1934), Colegiul

Naţional Bisericesc îl va alege în fruntea Mitropoliei Moldovei pe stareţul Nicodim Munteanu. Va păstori la Iaşi timp de patru ani, reuşind ridicarea Palatului Mitropolitan de la Mănăstirea Neamţ, a clădirii Seminarului Teologic, reutilarea tipografiei de la Mănăstirea Neamţ şi tipărirea multor lucrări teologice. În anul 1939 este ales ca al doilea patriarh al Bisericii Ortodoxe Române.

Patriarhul Nicodim Munteanu a trecut la cele veşnice la data de 26 februarie a anului 1948 la venerabila vârstă de 84 de ani. A fost înmormântat în Catedrala Patriarhală alături de predecesorul său, Miron Cristea.

Prezentarea contextului în care Înalt Preasfinţitul Nicodim Munteanu, a ajuns să candideze la scaunul patriarhal

Încă de la începutul secolului nostru, în anul 1900, la Iaşi, un tânăr cleric monah Nicodim Munteanu, întors din Kiev, pe atunci centru vestit în toată Ortodoxia pentru studiile teologice, după ce crescuse sub îndrumarea duhovnicească a părintelui său sufletesc, Sf. Ierarh Iosif Naniescu, era ridicat la rangul de arhimandrit-mitrofor. Era începutul unui drum obositor şi plin de stăruinţă, ca urcarea unui munte, fără grabă, cu răbdare, până la treapta de patriarh al Bisericii Ortodoxe Române. În 1902, când este chemat la Galaţi de episcopul Pimen, îi devine acestuia cel mai apropiat şi stăruitor colaborator, conducând un an, ca director, seminarul nou înfiinţat. În 1909, când episcopul Pimen este întronizat mitropolit al Moldovei, arhimandritul Nicodim Munteanu este ales arhiereu la aceeaşi Mitropolie. Iar în anul 1912, când ţara trecea printr-o perioadă nefavorabilă, tânărul arhiereu muncitor, liniştit, fără patimă, ar fi fost dorit de mulţi mitropolit primat, însă el îşi socoteşte locul mai potrivit la Episcopia de Huşi. Ani de-a rândul, din 1910 pană în 1916, foştii elevi ai Seminarului Central îl vedeau venind printre ei, stând de vorba cu ei, dăruindu-le cărţi sau ajutoare pentru îngrijirea sănătăţii. Între anii 1916-1918, când preoţii din ţinuturile ocupate şi tinerii seminarişti fără părinţi şi fără adăpost pribegeau prin Moldova, găseau cu toţii adăpost la Huşi. Mulţi dintre aceştia au fost primiţi cu dragoste şi ospitalitate. În 1918, când Basarabia s-a alipit ţării mame şi era nevoie de un cunoscător al treburilor obşteşti care s organizeze Biserica de sub cârmuirea rusească, atunci s-a încredinţat această sarcină episcopului Nicodim. Revenind apoi la Huşi pentru scurtă perioadă de timp, şi-a părăsit episcopia pentru a se retrage la Mănăstirea Neamţ, unde a muncit cu râvnă, dovedindu-se un stareţ vrednic, dar şi un harnic cărturar.

După ce Preasfinţitul Nicodim a fost ales mitropolit al Moldovei, din faţa căruia s-a dat la o parte din smerenie orice alt candidat dorit de alegători, a ajutat cu multe dintre lipsurile Mitropoliei Moldovei, după ce a ajuns să opreasca învrăjbirile sectare, iată-l prezidând comitetul Sfântului Sinod pentru sărbătorirea Patriarhului Miron cu prilejul împlinirii vârstei de 70 de ani. În aproape două decenii, între aceşti ierarhi se statornicise o legătură sufletească profundă, care a rămas şi după ce unul a fost chemat de Dumnezeu, celălalt primind ca testament ducerea mai departe a gândurilor sale.

La 30 iunie 1939 s-a făcut alegerea prevăzută de legile ţării, dar şi recunoaşterea şi consacrarea, căci nu numai Marele Colegiu, ci întregul popor român a hotărat că Înaltpreasfinţitul Nicodim trebuia să fie al doilea patriarh al Bisericii Ortodoxe. Numeroasele voturi au dovedit că vârsta înaintată a Înaltpreasfinţiei Sale nu reprezintă un impediment pentru această chemare, iar presa bisericească şi marile ziare au ţinut să îl vadă ales în slujba de patriarh al ţării pe mitropolitul Nicodim.

Înfăptuirile Patriarhului Nicodim ca stareţ al Mănăstirii Neamţ

Între anii 1924-1935 Nicodim Munteanu, episcop fiind s-a retras la Mănăstirea Neamţ, ca stareţ al mănăstirii. A organizat atunci mănăstirea, urmele acestei organizări văzându-se şi astăzi: aleile drepte şi frumoase, ca nişte raze, care pleacă de la biserică, fiind opera sa. În anul 1935, a devenit mitropolit al Moldovei, desfăşurând şi la Iaşi o amplă activitate misionară, culturală şi socială.

Patriarhul Nicodim, ca ierarh, a fost un om bine pregătit din punct de vedere al formării teologice, deosebit de ferm în a apăra interesele şi demnitatea Bisericii. Putem spune despre el că era un teolog misionar, un organizator harnic şi un patriot mărturisitor. Cărturar de prim rang, mare scriitor bisericesc, bun tălmăcitor al psalmilor şi traducător alături de Gala Galaction al Sfintei Scripturi, vlădica Nicodim a readus disciplina în comunitate, înviind procuparea spirituală. A reorganizat seminarul monahal, a redeschis tipografia care împrăştie ca altă dată cărţi de mângâiere. Biserica cea veche de la Sf. Voievod Ştefan cel Mare şi Sfânt a fost golită de tencuielile succesive şi restaurată în frumuseţea ei simplă şi veche cu podoabe de smalţuri…

Mănăstirea şi-a redobândit o parte dintre bunurile sechestrate. Printr-o bună administrare, veniturile i-au sporit simţitor aşa încât s-au putut clădi un mare seminar monahal si un palat de oaspeţi.

Preot Radu Constantinescu
Ineu - Arad

Continuare în pagina 3

Publicaţii de canoane şi legi bisericeşti în secolul XIX

Începând cu secolul al XIX-lea, preocupările pentru dreptul bisericesc au dus la o adevărată literatură ştiinţific-juridică. Necesităţile juridice ale veacurilor anterioare s-au concretizat doar în cunoscutele „Pravile şi Prăvilioare", copiate în numeroase manuscrise, sau tipărite sub patronajul înalt al domnilor, care au năzuit şi la aureola de legislatori.

În acest veac putem vorbi de primele încercări de originalitate în creaţia juridică bisericească autohtonă, iar pe măsura apariţiei fiecărui manual se poate constata un progres.

Cunoscând această literatură, vom avea o imagine destul de clară, aproape asupra întregii vieţi bisericeşti din veacul al XIX-lea.

1. Publicaţii de canoane şi legi bisericeşti.

1. Carte foarte folositoare de suflet[1] – a fost tradusă din greacă de călugării Gherontie şi Grigorie. Este o carte destinată îndrumării duhovnicilor. În ea se expune tot procesul prin care trece penitentul, adică: pregătirea înainte de mărturisire; tactul pastoral pe care trebuie să-l aibe duhovnicul etc. Lucrarea a apărut la noi pentru prima dată la Bucureşti în anul 1799[2].

2. Pidalion[3] – tradus în română de către mitropolitul Veniamin Costachi, la mănăstirea Neamţu, în anul 1844, după ediţia grecească din 1800 a lui Nicodim Aghioritul şi Agapie, tipărit la Lipsca, 1800, cu îndreptările lui Neofit Scriban.

Pidalionul cuprinde: canoanele apostolice (pag. 1-73); ecumenice (pag. 74-133); locale (133-388); şi ale Sfinţilor Părinţi (389-482). La sfârşit prezintă şi o învăţătură despre căsătorie, precum şi gradele de rudenie (pag. 483-515). Restul paginilor cuprind o scară topologică alcătuită alfabetic. În note subliniare se dau pentru fiecare canon comentariile vestiţilor exegeţi ai dreptului canonic bizantin, ca: Zonara, Aristen şi Balsamon, precum şi un însemnat aparat critic sub acest comentariu. Pidalionul a fost utilizat în toate provinciile româneşti.

3. Enchiridion[4] – sau Carte de canoane a mitropolitului Andrei Şaguna, Sibiu, 1871. Cuprinde aceleaşi canoane ca şi Pidalionul, însă după o traducere a mitropolitului Andrei Şaguna, mult mai corectă decât cea a Pidalionului. De asemenea, Şaguna, redă

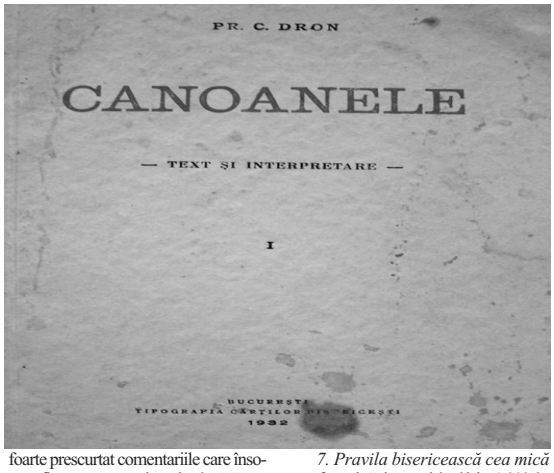
PR. C. DRON

CANOANELE

— TEXT ŞI INTERPRETARE —

I

BUCUREŞTI
TIPOGRAFIA CĂRŢILOR BIS. „RICEŞTI"
1932

foarte prescurtat comentariile care însoţesc fiecare canon şi omite învăţătura despre nunţi şi gradele de rudenie din Pidalion, adăugând trei epistole ale Sfântului Atanasie (pag. 382-393), precum şi şase epistole ale Sfântului Vasile cel Mare către diferite persoane (pag. 439-456). S-a utilizat în toate provinciile româneşti.

4. Îndreptarea legii cu Dumnezeu[5], 1871 – a lui M. Blaremberg şi G. Missail, care constituie o retipărire a părţii întâi din Pravila de la 1652, care după câte se ştie, are un foarte bogat conţinut canonic.

5. Legile bisericeşti în mod extractiv şi explicativ, a lui Meletie Dreghiciu, Timişoara, 1873. Lucrarea cuprinde două părţi: în prima parte avem o prezentare alfabetică şi pe probleme a „Direptarului" sau a „Îndreptării Legii" (pag. 1-90), iar în restul lucrării, canoanele Sinoadelor ecumenice, locale şi ale Sfinţilor Părinţi. Particularitatea felului de sistematizare a materialului o constituie faptul că oridecâte ori un canon prezintă asemănări de fond cu alte canoane, acelea sunt menţionate fără a li se mai da conţinutul şi nu mai sunt tipărite la locul respectiv în colecţie.

6. Carte românească de învăţătură[6] – editată de Gh. I. Sion, la Botoşani, 1875. Ea a fost tradusă din greacă în română. Este o retipărire fidelă a Pravilei de la 1646.

7. Pravila bisericească cea mică – a fost tipărită mai întâi la 1640 în mănăstirea Govora, şi publicată în transcriere în limba latină de Academia Română, Bucureşti, 1884. Este o reeditare a Pravilei de la 1640[7].

8. Colecţiune de legile României vechi şi celei noi, vol. III, Bucureşti, 1885, tipărită de Ioan M. Bujoreanu[8].

9. Codul bisericesc[9] al preotului Al. Brătăşanu, Bucureşti, 1890. Aceasta reproduce o a doua redactare a aceleiaşi lucrări. Prima se află şi azi în manuscris în Biblioteca Academiei Române. Pe lângă prezentarea canoniştilor, autorul mai adaugă şi patru din principalele datorii preoţeşti şi despre cele şapte Sfinte Taine ale Bisericii noastre. Prin aceste adaosuri, Codul lui Brătăşanu se deosebeşte de Pidalion[10].

10. Dreptul bisericesc. Canoanele Sfintei Biserici ortodoxe de Răsărit aşezate după chestiuni şi cu interpretări, vol. I, editat de dr. D. Gh. Boroianu, Iaşi, 1899. Colecţia poartă şi numele de „Sintagma alfabetică a canoanelor", şi se deosebeşte de toate cele precedente prin faptul că prezintă alfabetic problemele, folosind canoanele Sfinţilor Apostoli, ale Sinoadelor Ecumenice, locale şi ale Sfinţilor Părinţi. Pentru fiecare problemă, autorul menţionează pe scurt toate canoanele în legătură cu ea.

11. *Canoanele cu comentarii cuprinse în tratatul de Drept canonic oriental al lui Marin Theodorian-Carada*, 3 volume, Bucureşti, 1905-1907.

12. Colecţiune de legi, regulamente, canoane, vol I. (1916), vol. II (1925), şi vol. III (1931). Canoanele uzuale se cuprind în volumul III. A fost publicată de Chiru G. Costescu, la Bucureşti.

13. Canoanele Bisericii Ortodoxe, însoţite de comentarii. Este traducerea românească a operei lui Nicodim Milaş, alcătuită de Nicolae Popovici şi Uroş Kovincic, la Arad, două volume în patru părţi (1930, 1931, 1934, 1936). Este cea mai cuprinzătoare şi mai valoroasă colecţie de canoane în Ortodoxie.

14. Canoanele – editată de C. Dron în două volume: vol. I, Bucureşti, 1932 şi vol. II, Bucureşti, 1935. Text şi comentarii.

15. Pidalionul – editat de Haralambie Popescu şi Zosima Tărâlă, într-o ordine proprie, Bucureşti, 1933.

16. Legiuirile Bisericii Ortodoxe Române – Bucureşti, 1953, editată cu binecuvântarea Prea Fericitului Părinte Patriarh Justinian.

17. Legea şi Statutele Cultelor din Republica Socialistă România, Bucureşti, 1954.

Protos. Lect. Dr. Iustin Popovici

[1] Denumirea completă este: „Carte foarte folositoare de suflet despărţită în trei părţi, dintre care cea dintâi cuprindea învăţătura către duhovnici; a doua, canoanele Sfântului Ioan Pustnicul, iar a treia, sfaturi către cel ce se ispovedeşte. Acum întru a doua domnie a prea luminatului Domnul nostru Io Alexandru Moruzi Voevod din porunca prea sfinţiei sale Kiriu Dositei Arhiepiscop şi Mitropolit a toată Ungrovlahia, cu a cărui iarăşi blagoslovenie şi cheltuială şi a doua oară s-au tipărit spre folosul cel de obşte, Bucureşti, 1799.

[2] Această traducere are mai multe ediţii: Ediţia I, Bucureşti, 1799; Ediţia a doua, Iaşi, 1800; Ediţia a treia, Iaşi, 1819; Ediţia a patra, Bucureşti, 1827; Ediţia a cincea, Bucureşti, 1895; Ediţia a şasea, Bucureşti, 1929; ş.a. Toate ediţiile sunt identice.

[3] Titlul complet: „Pidalion sau Cârma Corabiei înţelese a catoliceştii şi apostoliceştii biserici a ortodocşilor, adică toate sfintele canoane, a Sfinţilor Apostoli, a Sfintelor Sinoade Ecumenice, locale şi a Sfinţilor Părinţi de pe alocure".

[4] Titlul complet: „Enchiridion, adică carte manuală de canoane, ale unei sfinte, soborniceşti şi apostoliceşti canoane, cu comentarii".

[5] Titlul complet: „Îndreptarea legii cu Dumnezeu, care are toate vinile preoţeşti şi mireneşti; pravila Sfinţilor Apostoli, a celor 7 soboare şi toate cele nemeastnice, lângă acestea şi ale Sfinţilor dascăli ai lumi Vasile Vel, Timotei, Nichita, Nicolae, teologia dumnezeieştilor bogoslovi scrise mai înainte tocmite cu porunca şi învăţătura blagocestivului împărat Kir Ioan Comninul de cuvântătorul diacon al marei biserici lui Dumnezeu şi păzitori de pravili Kir Alexie Aristen. Iar acum de întâi prepus tot de pe elineşte pe limba românească cu nevoinţa şi userdia şi cu toată cheltuiala a prea sfântului de Christos Kir Ştefan, cu mila lui Dumnezeu mitropolitul Târgoviştei, exarh Plaiului şi a toată Ungrovlahia", Bucureşti, 1871.

[6] Titlul complet: „ Carte românească de la pravilele împărăteşti şi de la alte giudeţe cu zisa şi toată cheltuiala a lui Vasile Voevodul şi domnul Ţării Româneşti, din multe scripturi tălmăcită din limba elinească în limba românească".

[7] Există şi o altă retipărire a lui Ioan M. Bujoreanu, intitulată: „ Pravila bisericească numită cea mică. Tipărită în mănăstirea de la Govora la anul 1640", şi „Pravila lui Matei Basarab cu canoanele Sfinţilor Apostoli", intitulată „Îndreptarea Legii", tipărită la Târgovişte în anul 1652, Bucureşti, 1884.

[8] Teoretic colecţia are patru volume; primele trei volume cuprind texte de pravile, iar vol. IV cuprinde un indice asupra acestora. Volumul III cuprinde pravila lui Vasile Lupu, Pravila lui Matei Basarab şi Pravila de la Govora.

[9] Titlul complet: „Codul bisericesc. Aşezămintele sau legiuirea Sfinţilor şi Dumnezeieştilor Apostoli numite canoane şi ale Sfintelor Sinoade şi ale Sfinţilor Părinţi, primite de sfintele canoane. Toate prescrise mai pescurt cu tot înţelesul după Pravila Mare spre a putea avea fiecare preot".

[10] Vezi amănunte la magistrand Izvoranu Stelian, *Literatura dreptului bisericesc în veacul al XIX-lea*, Biserica Ortodoxă Română, anul LXXVIII, nr. 5-6, mai-iunie, 1960, p. 472.

Importanţa traducerii primelor cărţi de cult româneşti şi a celor patristice

1. Primele manuscrise şi tipărituri româneşti în secolul al XVI-lea.

Apariţia primelor manuscrise şi tipărituri româneşti este o problemă care s-a dezbătut pe larg atât de către istorici, cât şi de teologi şi lingvişti. Consensul la care aceştia au ajuns în urma cercetărilor, a fost acela că cele mai vechi texte româneşti, aparţin primei jumătăţi a secolului al XVI-lea. În acea perioadă, în toate slujbele bisericeşti, precum şi în cancelariile domneşti, se folosea limba slavonă cu toate că preoţii în predică precum şi la Taina Spovedaniei, foloseau limba română, limbă vorbită de toţi credincioşii Bisericii Ortodoxe Româneşti. Aceste texte vechi cu toate că au rezistat timpului şi au ajuns până în zilele noastre, nu ne oferă nici un indiciu cu privire la timpul şi locul în care au fost scrise, cu atât mai mult asupra mediului social şi cultural în care ele au apărut. Din acest motiv s-au creat de-a lungul timpului, mai multe ipoteze sau teorii cu privire la apariţia lor[1].

Unii istorici şi lingvişti au considerat că aceste scrieri au apărut ca urmare a influenţelor produse de mişcările reformatoare din apusul Europei, între care putem enumera: husitismul din secolul al XV-lea, ori luteranismul şi calvinismul în secolul al XVI-lea. Alţii au susţinut că de fapt, ar fi vorba de o influenţă catolică, însă această ipoteză nu poate fi susţinută deoarece Biserica Romano-Catolică şi-a păstrat limba latină în cult până apropape în zile noastre. Astfel, cea mai probabilă ipoteză ar fi aceea că toate aceste texte au apărut ca urmare a unui „curent naţional" sau a unui impuls intern, deoarece, domnitorii, boierii, ierarhii şi credincioşii acelor vremuri doreau să cunoască cuvântul lui Dumnezeu în limba lor proprie, deci putem deduce că nu a fost vorba de nici o influenţă catolică sau calvină.

Cu privire la locul în care au apărut aceste traduceri în limba română, din nou părerile sunt împărţite; unii consideră că au apărut în Maramureş, alţii fixează locul în Moldova sau în alte zone ale ţării. Însă, cei mai avizaţi cercetători consideră că primele traduceri ale Sfintei Scripturi s-au făcut undeva în centrul şi mai ales sudul Transilvaniei. Aici existau atât mănăstiri, cât şi chiar centre eparhiale cu vechi tradiţii: *Feleac, Geoagiu, Râmeţ, Prislop, bisericile cneziale din judeţul Hunedoara, dar mai ales biserica Sfântul Nicolae din Şcheii Braşovului*. Ierarhii şi călugării acestor mănăstiri erau singurii care puteau desfăşura asemenea activităţi culturale. Totodată, putem considera că prezenţa unor „ardelenisme" în textele apărute, pledează de asemenea pentru a considera Transilvania ca fiind locul unde s-au tradus primele texte în limba română[2].

Părintele profesor Mircea Păcurariu consideră că: *„Meritul acestor traducători „anonimi" stă mai cu seamă în faptul că nu aveau în faţă un text anterior, deci ei transpuneau acum pentru prima oară textul Sfintei Scripturi în limba vorbită, deci şi înţeleasă de credincioşii lor. Cu toate că textele „rotacizante" sunt redate într-o limbă greoaie, cu multe cuvinte străine, arhaice şi regionale, totuşi ele au o mare importanţă pentru cei de azi, deoarece au stat la baza unor traduceri ulterioare, dar şi la baza limbii literare de mai târziu*[3].

1.1. Diaconul Coresi.

Alături de primele traduceri româneşti continuă să apară şi cărţi tipărite în limba slavonă. Aşadar, putem vorbi de o perioadă de convieţuire, sau de tranziţie până când în final limba română să fie folosită oficial în slujbele Bisericii Ortodoxe Româneşti. Tipăriturile în limba română iau un avânt considerabil cu Filip Moldoveanu, care era un om de o cultură deosebită, şi mai apoi vor continua într-un ritm tot mai susţinut, cu diaconul Coresi. Acesta a venit şi a început să lucreze la Braşov, deoarece aici găseşte teren propice pentru activitatea lui editorială, Braşovul fiind deja cunoscut ca important centru cultural-editorial. Totodată, este demn de amintit faptul că „în jurul bisericii Sfântul Nicolae din Şchei se crease un adevărat „centru cultural românesc", îndrumat de preoţii ei, de regulă oameni de cultură în acelaşi timp".

În 1560 sau 1561 a tipărit un mic catehism în limba română, intitulat *Întrebare Creştinească*, sub forma a 28 de întrebări şi răspunsuri, din care s-au păstrat numai 11 foi. Prin acest mic catehism Coresi începea şirul unor tipărituri româneşti la Braşov. Interesant de observat este şi faptul că aici este tradusă şi rugăciunea „Tatăl nostru", într-o limbă aproape identică cu cea de astăzi: *„Tatăl nostru ce eşti în ceri, sfinţească-se numele tău, să vie împărăţia ta, fie voia ta, cum în ceri aşa şi pre pământ. Pita noastră cea săţioasă dă-ne nouă astăzi şi iartă nouă greşalele noastre, cum ertăm şi noi greşiţilor noştri şi nu ne duce în năpaste, ce ne izbândeşte pre noi de hitleanul. Că a ta e împărăţia şi puterea şi slava în vecie, amin"*[4].

Meritul diaconului Coresi este acela că: *„A tipărit peste 25 de cărţi în slavoneşte şi româneşte, ceea ce reprezintă mai mult de jumătate din întreaga producţie de carte din secolul al XVI-lea. El are meritul de a fi fost primul cărturar care a militat în mod conştient pentru introducerea limbii române în slujbele bisericeşti şi care a iniţiat procesul de lungă durată a înlocuirii slavonei din Biserică.*

Pr. dr. Paul Sebastian Orădan

Continuare în pagina 3

Patriarhul Nicodim Munteanu - 80 de ani de la alegerea ca Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române

Urmare din pagina 1

De la Sfântul Paisie Mănăstirea Neamț nu se mai bucurase de asemenea conducător vrednic. Trecerea părintelui Nicodim pe la Neamț a însemnat renașterea acestei vechi si frumoase ctitorii.

Ca teolog misionar, Nicodim Munteanu a scris și tradus mai multe cărți, mai ales cărți de teologie biblică și cărți de teologie pastorală. În anul 1944, a fost tipărită, din inițiativa și cu binecuvântarea sa, *Biblia*. Cărțile sale de teologie, inspirate din Sfânta Scriptură, legate de pastorația timpului, erau fie volume mari, fie broșuri simple pe înțelesul tuturor. Această combinare între textul Sfintei Scripturi și contextul social, pastoral a arătat că Patriarhul Nicodim era un teolog realist și un păstor care aducea în actualitate cuvântul vieții, cuvântul mântuitor, cuvântul care ne unește cu Dumnezeu-Cuvantul și cu întreaga Sfântă Treime.

Nicodim Munteanu a tipărit cărți despre spiritualitatea Sfântului Cuvios Paisie Velicicovski (a tradus din limba rusă în limba romană cartea istoricului protoiereu Cetferikov), dar, în paralel cu această lucrare de conștientizare asupra spiritualității nemțene, el se interesa și de întreaga operă socială pe care putea să o desfășoare mănăstirea, care dădea hrană multor săraci, ajuta orfani și văduve. Mitropolitul Nicodim Munteanu a înființat la Neamț și o fabrică de cherestea, pentru a ajuta biserici și mănăstiri, pentru a susține lucrarea misionară a Bisericii din timpul său.

Înfăptuirile Patriarhului Nicodim Munteanu ca Mitropolit al Modovei si Sucevei

Când s-a făcut alegerea mitropolitului Nicodim în scaunul de patriarh, Eparhia Moldovei a simțit o deosebită bucurie că vrednicia păstorului ei a fost recunoscută de toată țara, că bunul ei păstor va trece în fruntea întregii Biserici, dar a simțit și o adâncă întristare că acesta o părăsește. Trebuia să învingă dragostea pentru binele întregii Biserici, iar nu numai al unei eparhii.

Clerul și credincioșii din Eparhia Moldovei și Sucevei vor avea multă vreme bucuria de a se mândri și folosi de roadele acestei păstoriri, nu atât de îndelungate, dar cu mult mai bogată față de timpul cât a durat și prin ce a înfăptuit.

La începutul păstoririi mitropolitului Nicodim, Eparhia Moldovei era dezbinată din cauza nedumeririi introducerii noului calendar. știm cu toții că sufletul poporului moldovean este cu mult mai evlavios și mai legat de credința lui decât în alte părți ale țării.

Mitropolitul Nicodim a investit și în oameni, în puterea de acțiune a viitorilor

preoți, ajutând la studii pe elevii merituoși din școlile de cântăreți, din Seminar și de la Facultatea de Teologie, înzestrându-i și cu toate materialele tipărite necesare.

Atitudinea Patriarhului Nicodim Munteanu față de regimul comunist

Păstorind Biserica Ortodoxă Română într-o perioadă dominată de război și ulterior de instaurarea comunismului, Patriarhul Nicodim a încercat să mențină un echilibru în relațiile cu Bisericile Ortodoxe surori, îndeosebi cu Biserica Rusă, care sufereau la rândul lor de pe urma prigoanei ateiste. A păstrat relații protocolare cu guvernele care s-au succedat în perioada tulbure a arhipăstoririi sale. Față de comuniști a avut o atitudine rezervată, neopunându-se fățiș regimului proaspăt instaurat, dar luptând în același timp pe căi diplomatice să își protejeze turma de prigoana ateistă. Politica sa a fost continuată și de succesorul său pe scaunul patriarhal, Iustinian Marina, care a reușit să salveze Biserica de la distrugere în perioada comunistă.

Încheiem aici portretul acestui mare om care este patriarhul Nicodim Munteanul, de vrednică pomenire, cu cuvintele patriarhului Justinian Marina, urmașul său pe tronul patriarhal: „Ca un stejar falnic, crescut lângă izvoare cu ape line, în mireasma poienelor de pe creste de dealuri, a rodit din belșug viguroasa personalitate a patriarhului Nicodim, ale cărui daruri și podoabe au încununat apostolatul său evanghelic. Munca și rugăciunea au format taina biruinței lui în viață, iar înțelepciunea și tăcerea inimii au fost chezășia smeritei cugetări a înaripării sale, căci în orice împrejurare, și în toate cinstirile pe care i le-a hărăzit Dumnezeu nu a uitat chipul cel îngeresc al călugăriei cu care și-a împodobit întru smerenie viața duhului și a trupului".

Bibliografie

Biserica Ortodoxă Română, LVII (1939)

Biserica Ortodoxă Română, LXIII (1945)

Dăruire și dăinuire. Raze și chipuri de lumină din istoria și spiritualitatea românilor, ed. Trinitas, Iași, 2005, Daniel, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei

Nicodim (1865-1945), Tipografia Cărților Bisericești, 1946, București

Patriarhul Nicodim Munteanul, un mărturisitor al luminii în vremuri întunecate, ed. Basilica, 2019, București

Prinos închinat Înaltpreasfințitului Nicodim, Patriarhul României, Tipografia Cărților Bisericești, 1946, București.

Importanța traducerii primelor cărți de cult românești și a celor patristice

Urmare din pagina 2

A fost ajutat în munca sa de unii dintre preoții bisericii Sfântul Nicolae din Șchei, care au revizuit și îndreptat vechi traduceri în manuscris ori au făcut ei înșiși traducerea, cum a fost cazul preoților Ianc și Mihai"… Tipăriturile românești ale lui Coresi au contribuit la formarea unei limbi literare și liturgice românești. Dar prin ele s-a făcut simțită și unitatea de limbă, de credință și de origine a românilor de pe ambele versante ale Carpaților".

Conștiința unității de neam apare în epiloguri românești. De pildă, spune: *„Am scris aceste sfinte cărți de învățătură să fie popilor rumânești, să înțeleagă, să învețe rumânii cine-s creștinii";* sau: *„Dacă văzui că mai toate limbile au cuvântul lui Dumnezeu în limba lor, numai noi românii n-avem... începutu-s-au a se scrie aceste sfinte Psaltiri";* sau: *„Ce folos e lor (credincioșilor, n.n.) dacă popa grăiește în limbă străină, rumânilor sârbește (slavonește, n.n.) de nu înțeleg, sau pe altă limbă ce nu vor înțelege ascultătorii... popa să fie știutorul cărților, că așa va putea învăța".*

Pe lângă aceasta mai putem constata și grija față păstrarea ortodoxiei românești, prin tipărirea cărților de cult. În prefața Molitfelnicului din 1564, scrie: *„Rumânește am scris acest Molitevnic cum să înțeleagă și popa ce zice însușu și oamenii ce ascultă, că alte limbi înțeleg și Dumnezeu așa a fost lăsat și prorocilor și apostolilor să grăiască în limba cum înțeleg și grăiesc oamenii…Și cu adevăr zice cum în vânt grăiește popa când nu înțeleage au el, au oamenii. Încă și păcat, cum zice și Dumnezeu la Ishod: Numele Domnului Dumnezeului tău să nu iai în deșert și bine nu socotit în gura ta, că nebintântuit nu veri fi. Frații miei popi, cu bun înțeles și mare frică și cinste pomeniți numele Domnului! Nu boscorodiți, că vă bate pe voi Domnul".* Un alt merit al diaconului Coresi a fost acela că a contribuit la propagarea culturii românești și prin „ucenicii" pe care i-a format, o adevărată „școală" editorială sau tipografică la Brașov, cu ramificații și în alte centre[5].

2. Importanța traducerii textelor patristice.

Pe lângă importanța traducerii textelor liturgice la noi în țară și a apariției cărților de cult, un alt segment, nu mai puțin important, îl reprezintă traducerea textelor patristice, cu implicații colosale în dezvoltarea și împrospătarea teologiei românești. În paginile scrise de Sfinții Părinți, atât clericul, cât și teologul sau chiar creștinul laic, va descoperi adevărate tezaure de spiritualitate și cultură creștină.

Pe de altă parte, valoarea traducerilor făcute din scrierile patristice, crește cu atât mai mult cu cât, aceste scrieri acoperă toate domeniile teologiei, de la istorie bisericească, până la exegeză, dogmatică, liturgică, omiletică și catehetică. Toate aceste scrieri vor reprezenta atât pentru teolog, cât și pentru ceilalți creștini, un necontenit imbold spre a urca pe culmile cele mai înalte ale viețuirii mistice, integrându-se tot mai mult în Trupul mistic al Bisericii[6].

Cu toate că traducătorul a fost considerat de multe ori un simplu scrib, un funcționar oarecare, în realitate, munca lui este considerată de Sfinții Părinți ca fiind cea mai dificilă trudă din aria teologiei. Se poate cu ușurință înțelege că de fapt traducătorul trebuie să aibă geniu și vocație, fiind foarte rari ce cu adevărat iscusiți.

2.1. Părintele Dumitru Stăniloae - traducător de texte patristice.

Cel mai mare teolog român, Părintele Dumitru Stăniloae, pe lângă faptul că a lăsat teologiei românești lucrări de marcă, inegalate până astăzi, a îmbogățit și tezaurul ortodoxiei românești, prin traducerile făcute. Pe o durată de mai bine de 60 de ani – până la sfârșitul vieții – a tradus peste 10.000 de pagini, traduceri făcute în mii de ore de lectură a Părinților, lucru ce a însemnat un continuu antrenament al minții și o formație teologică excepțională. Munca aceasta nu înseamnă o lectură pasivă, ci o asimilare adâncă a înțelesurilor ideilor teologice, a modului de gândire, a vocabularului, fiecărui autor creștin abordat. Cine se conectează în modul acesta cu scriitorii duhovnicești, nu are cum să nu rămână impresionat și influențat de ei. Nimeni nu traduce atâtea mii de pagini, fără o aleasă simpatie și reverență față de figurile emblematice a celor studiați.

Atât de bine au fost însușiți Sfinții Părinți în ortodoxia românească, încât prin Stăniloae, tradiția patristică a ajuns să devină parte esențială a patrimoniului ortodox de la noi din țară. Stăniloae își înțelege misiunea ca pe o continuitate creatoare a acestei tradiții patristice ortodoxe și românești. Prin această misiune el caută „să aparțină ca persoană și ca teolog, patrologiei, isihasmului cu Filocalia sa și Românei – cu un cuvânt Tradiției".

Stelyanos Papadopoulos exprimă la adresa Părintelui Stăniloae cuvinte de aleasă admirație, considerându-l ca fiind cel care a depășit toți teologii secolului XX, în capacitatea de cuprindere și sistematizare a teologiei[10], iar despre adâncimea teologiei lui, va zice:

„Traducând pr. Dumitru minunatul comentariu al Sfântului Chiril al Alexandriei la Evanghelia după Ioan, face de multe ori comentarii mai adânci, mai analitice și mai vaste decât acelea ale Sfântului Chiril, care a fost mare teolog…"[11].

Părintele Stăniloae, nu doar că traduce din scrierile Sfinților Părinți, ci le cercetează și explică la nivelul exigențelor științifice și critice moderne, încercând pe cât i-a stat în putință să își expună opinia asupra textelor de paternitate îndoielnică sau controversate. Față de originalul grec, unele texte au fost excluse iar altele au fost incluse[12]. Munca în teritoriul teologiei patristice, a produs în orizontul intelectual al părintelui Stăniloae o îmbogățire imensă și foarte adâncă. Acest lucru se descoperă cu ușurință pentru oricine dorește să facă cunoștință cu Sfinții Părinți transpuși în românește, simplele note istorico-teologice ale Filocaliei sau cu originalul său sistem de teologie dogmatică ortodoxă[13].

Părintele Stăniloae s-a străduit, după cum a mărturisit și în introducerea de la volumul I al Teologiei Dogmatice să îi facă pe Sfinții Părinți actuali și să țină cont de nevoile omului contemporan, la fel cum și Sfinții Părinți au ținut cont de nevoile vremurilor de atunci, reușind să elaboreze – după cum însuși mărturisește, o dogmatică „foarte duhovnicească și contemporană"[14].

„Ne-am condus în această străduință de modul în care au înțeles învățătura Bisericii Sfinții Părinți de odinioară, dar am ținut seama în interpretarea de față a dogmelor și de necesitățile spirituale ale sufletului care-și caută mântuirea în timpul nostru, după trecerea prin multe și noi experiențe de viață, în cursul atâtor secole care ne despart de epoca Sfinților Părinți. Ne-am silit să înțelegem învățătura Bisericii în spiritul Părinților, dar în același timp să o înțelegem așa cum credem că ar fi înțeles-o ei astăzi. Căci ei n-ar fi făcut abstracție de timpul nostru, așa cum n-au făcut de al lor"[15].

[1] Pr. Prof. dr. Mircea Păcurariu, *Cultura teologică românească - scurtă prezentare istorică*, Editura Basilica, București, 2011, pp. 74-75.

[2] Pr. Prof. dr. Mircea Păcurariu, *Cultura teologică românească - scurtă prezentare istorică*, pp. 76-79.

[3] Pr. Prof. dr. Mircea Păcurariu, *Cultura teologică românească - scurtă prezentare istorică*, pp. 77.

[4] Pr. Prof. dr. Mircea Păcurariu, *Cultura teologică românească - scurtă prezentare istorică*, pp. 80-84.

[5] Pr. Prof. dr. Mircea Păcurariu, *Cultura teologică românească - scurtă prezentare istorică*, pp. 88.

[6] https://basilica.ro/talmacitorul-de-texte-patristice-trebuie-sa-aiba-geniu-si-vocatie/ Publicat de basilica.ro la data de 22.09.2013, preluat în data de 06.10.2019.

[7] 90 de cărți, 33 de traduceri, 275 de articole teologice, 22 de recenzii, 16 prefețe, 35 de cuvântări comemorative, 437 de articole de ziar, 17 interviuri, 15 predici publicate, 60 de convorbiri sau interviuri înregistrate la radio și televiziune, cf. *Bibliografia părintelui Academician Profesor Dr. Dumitru Stăniloae*, alcătuită de Prof. G. Anghelescu, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1993, p. 7-38.

[8] Maciej Bielawski, *Părintele Dumitru Stăniloae – o viziune filocalică despre lume*, traducere românească și cuvânt înainte de Ioan I. Ică jr., Editura Deisis, Sibiu, 1998, p. 122.

[9] Maciej Bielawski, *Părintele Dumitru Stăniloae – o viziune filocalică despre lume*, p. 122-123.

[10] Prof. dr. Stelyanos Papadopoulos „Părintele Dumitru Stăniloae – cel mai mare teolog ortodox al întregii creștinătăți în veacul al XX-lea", în *Anuarul Facultății de Teologie Ortodoxă „Patriarhul Justinian" anul universitar 2003-2004, închinat memoriei Părintelui Dumitru Stăniloae cu prilejul a 100 de ani de la naștere*, Editura Universității din București, anul IV, 2004, p. 82.

[11] Ștefan Lucian Toma, *Tradiție și actualitate la pr. Dumitru Stăniloae*, Editura Agnos, Sibiu, 2008,„ *Tradiție și actualitate la pr. Dumitru Stăniloae*, p. 34.

[12] Preot prof. dr. Gheorghe I. Drăgulin „Filocalia – de la Sfântul Vasile cel Mare până în zilele noastre", în *Preotul Academician Profesor Dumitru Stăniloae – mărturisitor al dreptei credințe în țară și în străinătate*, Editura Basilica, București, 2015, p. 56.

[13] Preot prof. dr. Gheorghe I. Drăgulin „Autorul și opera pseodo-areopagitică în preocupările celui mai mare teolog român contemporan", în *Preotul Academician Profesor Dumitru Stăniloae – mărturisitor al dreptei credințe în țară și în străinătate*, Editura Basilica, București, 2015, p. 92.

[14] Vezi „Scrisoarea a XLIII-a" în *O prietenie între Părintele Dumitru Stăniloae și Părintele Donald Allchin*, ediție, traducerea documentelor din limbile engleză, franceză și greacă veche și note de Dr. Dorin-Demostene Iancu, Editura Basilica, București, 2014.

[15] Preotul Profesor Dumitru Stăniloae, *Teologia Dogmatică Ortodoxă,* Ediția a IV-a, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2010, *vol. I*, p. 4-5.

O zi istorică. Teologia de la Caransebeş a venit la Arad

Noul an universitar 2019-2020 înseamnă pentru Teologia arădeană deschiderea unei noi file de istorie, o istorie seculară ilustrată cu credinţă şi abnegaţie de episcopi, preoţi şi profesori de teologie. Ierarhii celor două eparhii istorice din Mitropolia Banatului şi-au concentrat atenţia asupra calităţii învăţământului teologic şi printr-o bună conlucrare cu conducerile celor două instituţii de învăţământ teologic superior au făcut posibilă o zi dătătoare de speranţă în ceea ce priveşte unitatea şi coerenţa învăţământului teologic din Mitropolia Banatului. Concentrarea destinelor învăţământului teologic din Mitropolia Banatului în singura Facultate de Teologie Ortodoxă existentă în această mitropolie înseamnă nu doar onorarea unei tradiţii seculare, ci şi o perspectivă viabilă asupra formării viitorilor preoţi slujitori. Intenţia unei concentrări a exigenţelor teologice din Mitropolia Banatului în centrul academic de la Arad nu sunt noi, ci au marcat şi interbelicul românesc până la instaurarea comunismului. Voi aminti doar demersul pe care Dr. Vasile Lăzărescu, Mitropolitul Banatului, Dr. Andrei Magieru, Episcopul Aradului şi Veniamin Nistor, Episcopul Caransebeşului, l-au iniţiat la Arad în data de 12 august 1948 pentru a fiinţa la Arad, Academia Teologică ca formă unitară de pregătire pentru viitorii preoţi din Mitropolia Banatului (Arhiva Arhiepiscopiei Aradului, Fond Academia Teologică, Act. Nr. 200/1948). Instaurarea comunismului a dus la desfiinţarea Academiilor Teologice de la Arad şi Caransebeş, instituţii cu un veritabil trecut istoric.

Într-o societate secularizată, fragmentată şi cu tendinţe spre desacralizare, calitatea învăţământului teologic ortodox din Mitropolia Banatului constituie o preocupare actuală. Scăderea vocaţiilor sacerdotale, destabilizarea unor segmente întregi de populaţie din trupul Ţării prin mutarea lor în alte spaţii sociale europene şi nu numai, presiunea mediatică în era informaţională a globalizării, pun probleme majore în aplicarea a două principii fundamentale ale pregătirii şi formării teologice a tinerilor: *selecţia* plecând de la exigenţele cunoaşterii teologice şi *vocaţia* printr-o atentă integrare în viaţa şi

experienţa Bisericii. De aceea, o viziune unitară, actuală, asupra pregătirii teologice a tinerilor este binevenită şi dătătoare de speranţă.

În acest sens, ierarhii şi conducerile celor două instituţii de învăţământ teologic, de la Arad şi Caransebeş, au căutat să ofere, începând din acest an, o nouă perspectivă în ceea ce priveşte conlucrarea teologică-bisericească în vederea formării tinerilor. În ziua de 2 octombrie, Sfânta Liturghie şi slujba de Te-Deum au fost oficiate în Capela Facultăţii de Preasfinţitul Dr. Emilian Crişanul, Episcop-Vicar al Arhiepiscopiei Aradului, înconjurat de un sobor de preoţi, cadre didactice ale Facultăţii de Teologie şi de studenţii teologi, în prezenţa şi cu binecuvântarea Înaltpreasfinţitului Dr. Timotei, Arhiepiscopul Aradului şi a Preasfinţitului Dr. Lucian Mic, Episcopul Caransebeşului. Din sobor au făcut parte Pr. Prof. Dr. Cristinel Ioja, Decanul Facultăţii de Teologie, Arhim. Lect. Dr. Casian Ruşeţ, Consilier cultural al Episcopiei Caransebeşului, Protos. Lect. Dr. Iustin Popovici, Consilier cultural al Arhiepiscopiei Aradului, Pr. Conf. Dr. Caius Cuţaru, Director de Departament al Facultăţii de Teologie din Arad, Arhid. Lect. Dr. Tiberiu Ardelean, Inspector bisericesc al Arhiepiscopiei Aradului şi Arhid. Gheorghe Lehaci.

După slujba de Te-Deum a urmat întâlnirea ierarhilor şi a cadrelor didactice cu studenţii Facultăţii în Aula Magna unde, după salutul de bun-venit al Decanului Facultăţii şi după citirea Mesajului Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române de către Protos. Dr. Iustin Popovici, cu prilejul deschiderii anului universitar, au fost rostite cuvântări cu privire la acest moment istoric.

În cuvântul de deschidere Pr. Prof. Dr. Cristinel Ioja, Decanul Facultăţii de Teologie, a salutat prezenţa înalţilor ierarhi, precum şi a distinşilor invitaţi subliniind importanţa istorică a momentului. De asemenea, a creionat câteva din exigentele învăţământului teologic în Universitate şi în lumea actuală, adresând cuvânt de bun venit studenţilor şi profesorilor din eparhia Caransebeşului: „Deschiderea noului an universitar la Arad s-a desfăşurat sub semnul doxologiei şi al credinţei şi sub acoperământul Maicii Domnului. Suntem chemaţi să mărturisim şi să slujim două direcţii ale teologiei ortodoxe în Universitate: Identitatea eclesială a Teologiei. Teologia este şi rămâne în slujirea Bisericii, este Teologia Bisericii şi Teologia dinamică în interiorul Tradiţiei şi experienţei Bisericii. De asemenea, suntem chemaţi să urmăm câteva exigenţe în formarea tinerilor: a) Formarea tinerilor după modelul lui Hristos şi al Sfinţilor (Sfinţii Trei Ierarhi model de studiu, de rugăciune şi de prietenie); b) Formarea tinerilor prin adevărul Scripturilor şi al Părinţilor; c) Formarea tinerilor prin experienţa de rugăciune a Bisericii; d) Formarea tinerilor prin cultura vizuală a icoanelor şi artei bisericeşti; e) Formarea tinerilor prin asumarea dialogului cu ceilalţi; f) Formarea tinerilor prin modelul Părinţilor în dialog cu cultura. Dragi studenţi suntem aici că să vă slujim prin ştiinţa şi viaţa noastră în măsura în care şi voi veţi sluji pe Hristos şi Biserica Lui".

În cuvântul adresat studenţilor, Înaltpreasfinţitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, pornind de la Mesajul Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, a îndemnat la respectarea îndatoririlor ce revin răspunzătorilor de bunul mers al procesului de învăţământ universitar, dascăli şi ucenici, precum şi toţi ostenitorii în domeniu, arătând că recenta sărbătorire de 12 ani de patriarhat ai Preafericitului Părinte Daniel ilustrează ca număr simbolic apostolatul vizat în anul omagial al satului românesc (al preoţilor, învăţătorilor şi primarilor gospodari), însuşi misiunea profesorilor şi studenţilor, legată de buna învăţătură şi totodată gospodărire a întregului patrimoniu ştiinţific şi cultural ce trebuie pus în lumină. Diferitele etape ale şcolilor teologice din Transilvania şi Banat sunt marcate de contribuţii la o pregătire unitară şi de amploare. Astfel, şcolile teologice din Arad şi Caransebeş şi-au întregit reciproc lucrarea, iar mai apoi legăturile strânse cu cele de peste munţi, a asigurat procesul învăţământului în general. Anul curent, al instaurării administraţiei româneşti, nu uită învăţământul în general, cel universitar fiind în strânsă legătură cu roadele celui primar, gimnazial şi liceal în limba maternă, care a cunoscut un avânt considerabil. Tot în acest context, Chiriarhul arădean, după ce a rememorat legăturile istorice ale celor două eparhii şi şcoli de teologie, a evocat şi chipurile unor personalităţi marcante din istoria învăţământului teologic din Banat. Toate acestea fiind un imbold pentru responsabilitatea faţă de prezentul teologiei ortodoxe din această parte de ţară.

Preasfinţitul Părinte Lucian, Episcopul Caransebeşului, a adresat cuvânt de mulţumire Înaltpreasfinţitului Părinte Timotei şi Preasfinţitului Părinte Emilian Crişanul precum şi corpului academic al Facultăţii de Teologie pentru primirea făcută, subliniind necesitatea unei singure Facultăţi de Teologie Ortodoxă în Mitropolia Banatului, aceasta fiind identificată cu singura Facultate de Teologie existentă astăzi la Arad. De asemenea, a evidenţiat importanţa momentului pentru creşterea calităţii învăţământului teologic din Patriarhia Română şi a unei viziuni unitare asupra învăţământului teologic în fiecare mitropolie. Avem exemple în cadrul Patriarhiei Române de unitate şi o bună structurare a învăţământului teologic: o facultate pe toată Mitropolia Moldovei la Iaşi şi o Facultate pe toată Mitropolia Olteniei la Craiova. Suntem pentru o Facultate de Teologie pe toată Mitropolia Banatului la Arad, unul dintre cele mai importante centre bisericeşti din Biserica Ortodoxă Română şi un important centru teologic cu o tradiţie de aproape 200 de ani. Ne aflăm în Anul Centenarului bănăţean şi înaintaşii noştri ne cheamă, în acest an, la unitate, unitatea credinţei şi împărtăşirea Sfântului Duh, pentru un început bun al învăţământului teologic în Mitropolia Banatului. Este o alianţă duhovnicească şi strategică pentru eficientizarea, îmbunătăţirea şi calitatea învăţământului teologic din Mitropolia Banatului. Venim cu toată încrederea la Arad, la o Facultate de Teologie cu o tradiţie recunoscută. Înaintaşii noştri ne chemă după o sută de ani la unitate pentru a pune împreună început bun învăţământului teologic din Mitropolia Banatului. În anul Centenarului bănăţean am făcut acest pas şi am venit aici ca împreună să lucrăm pentru mai binele teologiei româneşti şi pentru ca studenţii noştri să devină preoţi şi profesori vrednici în cele două eparhii istorice. Nu avem nevoie de foarte mulţi candidaţi, trebuie să ne uităm mai atent nu la cantitatea, ci la calitatea învăţământului teologic, după 30 de ani de la evenimentele din 1989.

Deschiderea noului an universitar 2019-2020 a avut un caracter aparte. Un moment istoric în care şcolile teologice din Arad şi Caransebeş se reunesc în perspectiva unui învăţământ teologic unitar şi consolidat, pregătit să facă faţă provocărilor actuale ale lumii. Aceasta, prin buna conlucrare a ierarhilor celor două eparhii şi a conducerii celor două şcoli teologice din Mitropolia Banatului, precum şi a tuturor profesorilor şi studenţilor.

Pr. Prof. Dr. Cristinel Ioja
Protos. Lect. Dr. Nicolae Tang

Simpozionul internaţional „Relevanţa Bisericii Ortodoxe în cultura română. Interferenţe interortodoxe şi intercreştine" la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Arad

La Facultatea de Teologie Ortodoxă „Ilarion V. Felea" din cadrul Universităţii „Aurel Vlaicu" din Arad, cu binecuvântarea Înaltpreasfinţitului Timotei, Arhiepiscopul Aradului, se desfăşoară în perioada 21-22 octombrie 2019, Simpozionul internaţional ***„Relevanţa Bisericii Ortodoxe în cultura română. Interferenţe interortodoxe şi intercreştine"***.

Manifestarea s-a deschis prin oficierea slujbei de Tedeum în paraclisul din curtea facultăţii, la care au participat, alături de Înaltpreasfinţitul Timotei, Arhiepiscopul Aradului, invitaţii, profesorii şi studenţii arădeni.

A urmat, apoi, deschiderea festivă a lucrărilor simpozionului, în Aula Magna din incinta Facultăţii de Teologie, la care au luat parte Înaltpreasfinţitul Părinte Dr. Timotei Seviciu, Arhiepiscopul Aradului, Prof. Univ. Dr. Ramona Lile, Rectorul Universităţii „Aurel Vlaicu" din Arad, D-l. Dan Codre, reprezentantul Consiliului Judeţean Arad, Prof. Univ. Dr. Jerzy Ostapczuk, Decanul Facultăţii de Teologie Creştină din Varşovia (Polonia), precum şi Prof. Univ. Dr. Eirini Christinaki-Glarou, de la Facultatea de Teologie din Atena (Grecia).

În deschiderea festivă a manifestării, Pr. Prof. Dr. Cristinel Ioja, Decanul Facultăţii de Teologie, a adresat cuvânt de salut invitaţilor de la prezidiu şi din sală, precum şi tuturor participanţilor. Preacucernicia sa a subliniat rolul Bisericii Ortodoxe în cultura română în decursul secolelor, precum şi rolul Bisericii în promovarea culturii române în actualitate.

După deschiderea festivă au urmat secţiunile simpozioanelor, care se desfăşoară pe durata celor două zile, incluzând dezbateri, pauze de cafea şi concluziile simpozionului.

Manifestările s-au bucurat de participarea unor renumiţi profesori de teologie din Austria (Viena), Germania (Halle, München), Grecia (Atena), Albania (Tirana), Polonia (Varşovia), Elveţia (Berna), precum şi de la facultăţile de teologie din ţară.

Simpozionul desfăşurat la Arad se

încadrează în manifestările *Anului omagial al satului românesc (al preoţilor, învăţătorilor şi primarilor gospodari) şi Anului comemorativ al patriarhilor Nicodim Munteanu şi Iustin Moisescu şi al traducătorilor de cărţi bisericeşti* din Patriarhia Română.

Protos. Lect. Dr. Nicolae Tang

Noi hotărâri ale Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române

În ziua de 28 octombrie 2019, în Sala Sinodală din Reşedinţa Patriarhală, sub preşedinţia Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, a avut loc şedinţa de lucru a Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, în cadrul căreia au fost luate mai multe hotărâri, între care menţionăm:

1. Declararea anului 2021, în Patriarhia Română, ca *„Anul omagial al pastoraţiei românilor din afara României"* şi *„Anul comemorativ al celor adormiţi în Domnul; valoarea liturgică şi culturală a cimitirelor"*, precum şi aprobarea programului cadru teologic-educaţional, cultural şi mediatic.

2. Au fost aprobate mai multe texte liturgice: completarea *Slujbei Sf. Mare Mc. Chiriachi* (7 iulie); *Acatistul Sf. Mc. Nicandru şi Marcian* (8 iunie); *Slujba şi Acatistul Sf. Mc. din Dobrogea: Macrobie, Gordian, Ilie, Zotic, Lucian şi Valerian* (13 septembrie) şi *Slujba şi Acatistul Mc. Chiril, Chindeu şi Tasie din Axiopolis* (26 aprilie), precum şi includerea acestor texte în cărţile de cult ale Bisericii Ortodoxe Române.

3. S-a luat act de propunerea *Sinodului mitropolitan al Mitropoliei Ardealului* de canonizare a părintelui Arsenie Boca şi de documentaţia înaintată în acest sens.

A fost aprobată transmiterea acestei propuneri *Subcomisiei sinodale pentru canonizarea sfinţilor români*. Această comisie va invita specialişti din diferite domenii de competenţă să redacteze referate privind canonizarea părintelui Arsenie Boca din perspectiva expertizei lor teologice, de pictură bisericească şi de disciplină monahală.

De asemenea, vor fi evaluate şi referate ale cercetătorilor istorici permanenţi desemnaţi de mitropolii să cerceteze documentele CNSAS pentru a prezenta activitatea părintelui Arsenie Boca în perioada 1945-1989.

Până la luarea unei decizii finale, *Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe recomandă clericilor şi credincioşilor – indiferent dacă susţin canonizarea sau se opun acesteia – să aştepte cu rugăciune şi răbdare rezultatul final al subcomisiei sinodale, evitând atât idealizarea excesivă a persoanei părintelui Arsenie Boca, cât şi denigrarea lui.*

Canonizarea sfinţilor fiind un proces anevoios, nu se face în pripă sau sub emoţii de moment, mai ales când este vorba despre persoane trecute de curând la Domnul, iar mărturiile prezente despre acestea sunt contradictorii.

4. În perspectiva alegerilor prezidenţiale din anul 2019 şi a celor locale şi parlamentare din anul 2020, au fost reafirmate principiile enunţate în mai multe rânduri de către Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe cu privire la responsabilitatea clericilor pentru păstrarea neutralităţii politice în perioada electorală.

Biroul de Presă al Patriarhiei Române

Actualitate eparhială – Octombrie 2019

SLUJIRI CHIRIARHALE

Acoperământul Maicii Domnului sărbătorit la Mănăstirea Arad-Gai

Mănăstirea Sfântul Simeon Stâlpnicul, Arad-Gai din Arhiepiscopia Aradului şi-a sărbătorit marţi, 1 octombrie 2019, unul dintre hramuri, hram închinat Acoperământului Maicii Domnului.

Foarte mulţi credincioşi au participat la Sfânta şi Dumnezeiasca Liturghie care a fost oficiată de un sobor de preoţi, condus de Preacuviosul Părinte Protos. Clement Iordache, în prezenţa Înaltpreasfinţitului Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului. Răspunsurile liturgice au fost date de obştea monahală de maici.

Cu această ocazie, Chiriarhul arădean a vorbit credincioşilor despre „***Hramurile bisericilor Mănăstirii Arad-Gai***" (referindu-se şi la citirile scripturistice ale praznicului: *Filip. 2, Luca 10-11*), reflectare a istoriei spiritualităţii locale, începând cu Sfântul Simeon Stâlpnicul cinstit de către Episcopul Sinesie Jivanovici, în legătura numelui său de botez şi familie, referindu-se şi la mama sfântului pe nume Marta, pentru creşterea aleasă care i-a dat-o, urmând şi hramurile sărbătorilor Maicii Domnului, marcate deosebi de pelerinajele ce se fac aici. Măreţia bisericii principale arată tainic pe cea a binecuvântării Maicii Domnului peste toţi cinstitorii ei pe prin sfântul ei acoperământ. Pilda unei vieţi înălţate duhovniceşte spre Dumnezeu, adică a Sfântului Simeon Stâlpnicul şi ajutorul Maicii Domnului prin sfântul ei acoperământ sunt un îndemn pentru familiile creştinilor de a încredinţa unei sfinte mijlociri pe copii şi tineri spre întărirea credinţei şi a trăirii Ortodoxiei, a arătat Înaltpreasfinţia Sa.

La final, părintele Clement Iordache, în numele celor prezenţi, a mulţumit Chiriarhului pentru deosebita purtare de grijă pe care o arată faţă de obştea şi pelerinii care frecventează această oază monahală de linişte, soborului de preoţi şi tuturor credincioşilor pentru participare şi împreună rugare, iar Înaltpreasfinţitul Părinte Timotei i-a binecuvântat pe credincioşii prezenţi.

Vizită chiriarhală în satele Ţărmure şi Ioneşti

În Duminica a 20-a după Rusalii, Înaltpreasfinţitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, a poposit în mijlocul credincioşilor din Parohia Ţărmure, Protopopiatul Sebiş, spre a binecuvânta şi sfinţi lucrările săvârşite la biserica parohială cu hramul „*Sfinţii Arhangheli Mihail şi Gavriil*".

Chiriarhul arădean a fost întâmpinat în faţa bisericii de Pr. Botea Alexandru, protopopul Sebişului, preoţii din vecinătate şi de credincioşii din sat. După sosire, Înaltpreasfinţia sa a săvârşit slujba de sfinţire a lucrărilor exterioare de reînnoire a bisericii, după care, a fost săvârşită Sfânta şi Dumnezeiasca Liturghie.

Din sobor au făcut parte Pr. Botea Alexandru, protopopul Sebişului, Pr. paroh Roman Cosmin-Florin, Arhid. Ardelean Tiberiu, inspector eparhial şi Diaconul Moţ Aurelian Iulian.

În cadrul Sfintei Liturghii, Înaltpreasfinţia Sa a rostit un cuvânt de învăţătură pus sub titlul „***Tărâm spiritual***" (în baza citirilor scripturistice ale duminicii: Gal. 1; Lc. 7), legat de numele parohiei ce sugerează năzuinţa firească spre un pământ al făgăduinţei sau ţărm al mântuirii, pericopele biblice ale zilei confirmând aceasta prin minunea învierii fiului văduvei din Nain, totodată a reînnoirii vieţii celor credincioşi. Cântările bisericeşti la slujbele de pomenire a celor adormiţi amintesc de „marea vieţii" pe care navigând credinciosul ajunge la „limanul cel lin" spre care mai ales cheamă Maica Domnului Vieţii. Realizările din parohie reprezintă această năzuinţă a strădalnicilor enoriaşi, a subliniat chiriarhul arădean.

Cu această ocazie, Înaltpreasfinţitul Părinte Timotei a hirotonit întru diacon pe tânărul teolog Leahu Cristian Dănuţ, acesta urmând a fi hirotonit preot pe seama Parohiei Mocrea, Protopopiatul Ineu.

La finalul Sfintei Liturghii, Înaltpreasfinţitul Părinte Arhiepiscop Timotei, a hirotesit întru sachelar, pe părintele paroh Roman Cosmin-Florin, pentru activitatea pastoral-misionară desfăşurată în mijlocul credincioşilor pe care îi păstoreşte.

La rândul său părintele paroh a mulţumit Arhipăstorului arădean pentru toate binecuvântările şi pentru toată purtarea de grijă, precum şi bunilor credincioşi pentru jertfele făcute. De asemenea, a mulţumit binefăcătorilor şi donatorilor pentru frumoasele lucrări de renovare care s-au realizat la sfânta biserică, rugând pe Bunul Dumnezeu să le dăruiască multă sănătate, bucurie şi mântuire.

Slujba Vecerniei în satul Ioneşti

În după-amiaza zilei, Înaltpreasfinţitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, înconjurat de un sobor de preoţi şi diaconi a săvârşit slujba Vecerniei în filia Ioneşti cu hramul „Sfântul Mare Mucenic Gheorghe".

Cu acest prilej, Înaltpreasfinţia Sa a adresat celor prezenţi un cuvânt de învăţătură despre „***Cercetare cerească***" (cf. Luca 7, 16), adică din partea lui Dumnezeu spre cei credincioşi Lui, mai ales că cei din loc au dovedit de veacuri ataşamentul faţă de Biserică, iar aceasta ca sfânt lăcaş o au în grijă şi în calitatea de monument istoric, la răstimpuri înnoidu.l spre mulţumirea tuturor. Şi aicea, numele localităţii amintind pe cel al sfinţilor apropiaţi Mântuitorului şi tâlcuit drept cercetare şi milostivire divină, întăreşte această convingere împreună cu hramul Sfântului Gheorghe, apărător al credinţei. Temeiurile pentru această cugetare apar mereu, între ele şi hirotonia candidaţilor acestor locuri şi care cinstesc în acest fel anul omagial al satului românesc, a subliniat Chiriarhul arădean.

Slujire Arhierească şi binecuvântare de lucrări în Parohia Tălagiu

Duminica a 21-a după Rusalii a fost o zi de aleasă bucurie pentru credincioşii Parohiei Tălagiu, Protopopiatul Sebiş, deoarece, în mijlocul lor a poposit Chiriarhul Aradului, Înaltpreasfinţitul Părinte Arhiepiscop Timotei, pentru a binecuvânta lucrările săvârşite aici.

Înaltpreasfinţia Sa a fost întâmpinat în faţa bisericii de Pr. Botea Alexandru, protopopul Sebişului, preoţii din vecinătate şi de credincioşii îmbrăcaţi în frumoase costume populare specifice zonei.

După sfinţirea lucrărilor de reînnoire a bisericii, Înaltpreasfinţia Sa a săvârşit Sfânta şi Dumnezeiasca Liturghie în biserica parohială cu hramul „Sfinţii Arhangheli Mihail şi Gavriil", înconjurat de un însemnat sobor de preoţi.

Din sobor au făcut parte: Pr. Botea Alexandru, Protopop al Sebişului, Pr. Prof. Nan Dacian – Emilian, profesor la Seminarul Teologic Ortodox din Arad şi preot paroh în Parohia Vladimirescu II, fiul satului, Pr. Nan Viorel, pensionar, Pr. Păiuşan Simion de la Parohia Pleşcuţa, Pr. Zadic Andrei de la Parohia Brusturi, Pr. Mândra Dan de la Parohia Fântânele, Pr. Pagubă Ioan de la Paraclisul Arhiepiscopal „Sf. Apostoli Petru şi Pavel" din Arad, Pr. paroh Groza Ştefan şi Diaconul Moţ Aurelian Iulian.

Cuvântul de învăţătură rostit de către Chiriarh a fost pus sub titlul ***„Puterea cuvântului dumnezeiesc"*** (cf. citirilor scripturistice ale duminicii: Gal. 2; Tit 3, Lc. 8; In. 17), cu oprire aparte asupra Pildei semănătorului dar şi a Rugăciunii Arhierеşti a Mântuitorului, ca şi la sfatul Sfântului Ap. Pavel. Omul creat după chipul şi asemănarea lui Dumnezeu seamănă mereu cele bune din creaţia lumii prin cuvântul dumnezeiesc spre înveşnicire, făcând astfel dovada tinderii spre scopul vieţuirii sale. Caracterele oamenilor asemenea însuşirilor locului în care încolţeşte sămânţa sau lucrarea cuvântului dumnezeiesc fiind diferită, tot aşa este şi roada. Creştinul călăuzit de ascultarea sinceră a Însuşi Cuvântului lui Dumnezeu dobândeşte întărirea acestuia în propria-i trăire în Hristos Domnului spre învingerea poticnirilor pe calea mântuirii, ajutând asemenea pe semeni la culegerea roadelor. Adevărata învăţătură a Bisericii propovăduită de Sinoadele Ecumenice este garanţia încununării ostenelilor credincioşilor pe calea arătată. Vremea semănatului făgăduieşte şi bogăţia celei a secerişului, a arătat Înaltpreasfinţia Sa.

Răspunsurile liturgice au fost date de grupul „Trifon Lugojan" al Catedralei Arhiepiscopale din Arad, condus de teologul Marinel Roz.

Cu această ocazie, Înaltpreasfinţitul Părinte Timotei a hirotonit întru preot pe diaconul Leahu Cristian Dănuţ, acesta urmând a fi preot paroh pe seama Parohiei Mocrea, Protopopiatul Ineu.

La momentul cuvenit, preotul paroh Groza Ştefan a primit din partea Înaltpreasfinţitului Părinte Timotei, distincţia de iconom, în semn de apreciere pentru toate lucrările realizate în parohie.

La finalul Sfintei Liturghii, preotul paroh a adresat cuvânt de mulţumire Înaltpreasfinţiei Sale, preoţilor slujitori, oficialităţilor locale, în frunte cu domnul primar Groza Viorel şi tuturor credincioşilor ce au contribuit material şi spiritual la buna organizare a acestui eveniment.

Sfânta Cuvioasă Parascheva sărbătorită la Schitul de maici din Bodrogu-Vechi

În ziua de prăznuire a Sfintei Cuvioase Parascheva, luni, 14 octombrie 2019, Înţâistătătorul Eparhiei Aradului, Înaltpreasfinţitul Părinte Timotei, a săvârşit Sfânta Liturghie în biserica nouă a Schitului de maici „Cuvioasa Parascheva" din satul Bodrogu Vechi, Protopopiatul Arad, înconjurat de un sobor de preoţi şi diaconi, cu prilejul unuia dintre hramuri.

Din sobor au făcut parte: Protos. Grigorie Timiş, starețul Mănăstirii Hodoş-Bodrog, Protos. Iustin Popovici, consilier cultural al Arhiepiscopiei Aradului, Protos. Nicolae Tang, lector universitar la Facultatea de Teologie Ortodoxă „Ilarion V. Felea" din Arad, Protos. Teoctist Bălana de la Mănăstirea Feredeu, Preot Vasile Chindriş de la Parohia Variaş, Preot Petru Ursulescu de la Parohia Arad-Micalaca Nouă, Preot pensionar Dorin Ştefan, Preot pensionar Ioan Gaga şi Arhid. Gherasim Tompa.

La sfânta slujbă au participat obştea de maici, condusă de maica stareţă Teodora Opriş şi mulţime de credincioşi veniţi din toată vecinătatea, pentru a sărbători cu multă evlavie pe ocrotitoarea acestui sfânt lăcaş de rugăciune.

Predica rostită de Înaltpreasfinţia Sa, pusă sub titlul ***„Lucrul cel nemuritor"*** (cf. Troparului sfintei şi citirilor scripturistice ale sărbătorii: 1 Cor. 9, Luca 7) a fost precedată de Duminica pildei semănătorului, care arată că sămânţa este cuvântul lui Dumnezeu a cărui urmare duce la asemănarea cu El, sărbătoarea Cuvioasei Maici Parascheva cinsteşte virtuţile prin care a strălucit, purtând grijă de suflet, spre a lăsa Bisericii icoana mântuirii omului creat după chipul lui Dumnezeu, tinzător spre asemănarea cu El. Ascultând chemarea din Evanghelie la urmarea Mântuitorului ea a plinit calea vieţii ca învăţătură pentru toţi creştinii, încredinţându-i de ajutorul ei la trebuinţe.

Răspunsurile liturgice au fost date de către un grup de studenţi de la Facultatea de Teologie Ortodoxă „Ilarion V. Felea" din Arad.

Pelerinii prezenţi au avut posibilitatea să se închine la unul din veşmintele care a acoperit moaştele Sfintei Cuvioase Parascheva de la Iaşi, donaţie a Mitropoliei Moldovei din vremea când era păstorită de Preafericitul Părinte Patriarh Daniel, ca mitropolit, primit prin purtarea de grijă a Înţâistătătorului Eparhiei noastre, a Înaltpreasfinţitului Părinte Arhiepiscop Timotei şi aşezat în această mănăstire la loc de cinste spre închinare.

La finalul slujbei, Preacuviosul Părinte Nicolae Tang, în numele maicii stareţe monahia Teodora Opriş, a vieţuitorelor acestei mănăstiri, a soborului slujitor şi a numărului mare de pelerini, a mulţumit Înaltpreasfinţitului Părinte Timotei pentru bucuria de a sluji în acest schit cu prilejul hramului şi pentru cuvântul de învăţătură adresat celor prezenţi.

Slujire chiriarhală şi binecuvântare de lucrări în satele Lazuri, Mermeşti şi Groşi

Duminica a 23-a după Rusalii, a însemnat o zi de aleasă sărbătoare pentru credincioşii Filiei Mermeşti, Parohia Lazuri, din cadrul Protopopiatului Sebiş. Sărbătoarea de intensă trăire spirituală a fost încununată de poposirea în această parohie a Înaltpreasfinţitului Părinte Arhiepiscop Dr. Timotei Seviciu, pentru a binecuvânta lucrările săvârşite aici.

Chiriarhul arădean a fost întâmpinat în faţa bisericii de Pr. Botea Alexandru, protopopul Sebişului, de domnul primar, de numeroşi credincioşi din parohie şi din parohiile învecinate.

După sfinţirea lucrărilor de reînnoire a bisericii, Înaltpreasfinţia Sa a săvârşit Sfânta şi Dumnezeiasca Liturghie în biserica cu hramul „Buna Vestire", din satul Mermeşti, înconjurat de un sobor de preoţi şi diaconi.

Din sobor au făcut parte Pr. Botea Alexandru, protopopul Sebişului, Arhid. Ardelean Tiberiu, inspector eparhial, Pr. paroh Buda Silviu-Ionuţ, Pr. pensionar Crişan-Pantea Adam şi Diaconul Moţ Aurelian Iulian.

Cuvântul de învăţătură rostit de Chiriarhul arădean a fost pus sub titlul ***„Ajutor sfânt"*** (cf. citirilor scripturistice ale duminicii: Efes. 2, Luca 8), în lupta omului cu încercările vieţii spre biruinţa binelui asupra duhului răutăţii. Aceasta prin harul dumnezeiesc izvorâtor de daruri sfinte ce întăresc fiinţa credinciosului în credinţă şi fapte bune spre mântuire. Demonizatul vindecat de Mântuitorul rămâne recunoscător Binefăcătorului său, fiind instituit ca martor al măsurii binelui de care s-a împărtăşit, a arătat Înaltpreasfinţia Sa.

Răspunsurile liturgice au fost date de un grup de studenţi teologi de la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Arad.

La finalul Sfintei Liturghii, Înaltpreasfinţitul Părinte Arhiepiscop Timotei, a hirotesit întru sachelar, pe părintele paroh Buda Silviu-Ionuţ, pentru activitatea pastoral-misionară desfăşurată în mijlocul credincioşilor pe care îi păstoreşte.Apoi Înaltpreasfinţia Sa, a acordat distincţia de iconom stavrofor părintelui pensionar Crişan-Pantea Adam pentru toată munca şi osteneala de care a dat dovadă pe tot parcursul păstoririi sale în Parohia Lazuri.

În încheiere, preotul paroh Buda Silviu-Ionuţ, în cuvântul său, a mulţumit Bunului Dumnezeu pentru tot ajutorul şi toate darurile pe care cu îmbelşugare le-a revărsat peste comunitatea creştinilor dreptmăritori din Filia Mermeşti, Parohia Lazuri. Apoi, i-a mulţumit Înaltpreasfinţitului Părinte Timotei pentru purtarea de grijă arătată, pentru osteneală şi prezenţă, precum şi pentru distincţia oferită, de asemenea a mulţumit preoţilor prezenţi, domnului Iustin Cionca, Preşedintele Consiliului Judeţean Arad, oficialităţilor locale, în frunte cu domnul primar Giurgelea Radu şi bunilor credincioşi pentru tot ajutorul şi jertfele făcute.

După aceasta, Înaltpreasfinţitul Părinte Arhiepiscop Timotei, însoţit de oficialităţile judeţene şi locale, a vizitat Filia Groşi cu hramul „Înălţarea Domnului". Aici, Chiriarhul a dat îndrumările necesare pentru lucrările de reparaţie ce trebuiesc executate la biserica veche satului.

În după-amiaza zilei, Înaltpreasfinţitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, înconjurat de un sobor de preoţi a săvârşit slujba Vecerniei şi de sfinţire a iconostasului la biserica cu hramul „Pogorârea Sfântului Duh" din satul Lazuri. Cu acest prilej, Înaltpreasfinţia Sa a rostit un cuvânt de învăţătură temeluit pe însemnătatea iconostasului în Biserica Ortodoxă cu îndemnul de a o pune mereu în lumină atât în cadrul cultului cât şi a culturii.

La finalul slujbei, Înaltpreasfinţia Sa, a acordat distincţia de iconom stavrofor părintelui pensionar Petcuţ Tuţu pentru toată munca şi osteneala de care a dat dovadă pe tot parcursul păstoririi sale.

Prezenţă arhierească în biserica din Săvârşin

Sâmbătă, 27 octombrie 2019, la sărbătoarea Sfântului Mare Mucenic Dimitrie, Izvorâtorul de Mir, Ierarhii arădeni, Înaltpreasfinţitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, dimpreună cu Preasfinţitul Părinte Emilian Crişanul, Episcop vicar al Arhiepiscopiei Aradului au participat la Sfânta Liturghie săvârşită în biserica cu hramul „Sfinţii Arhangheli Mihail şi Gavriil", de către preotul paroh Călin Mădăluţă.

La momentul rânduit, Înaltpreasfinţitul Părinte Timotei a adresat credincioşilor prezenţi un cuvânt de învăţătură despre ***„Cununile nestricăciunii"*** sau despre vieţile sfinţilor prăznuiţi în aceste zile: Sfântul Mare Mucenic Dimitrie şi Sfântul Cuvios Dimitrie cel Nou, cinstirea sfintelor lor moaşte în Biserică, pildă şi temei pentru strădaniile credincioşilor spre câştigarea veşniciei, precum şi valoarea împreună lucrării sufletului şi trupului înspre aceasta.

La final, Ierarhii i-au binecuvântat pe credincioşii prezenţi la sfânta slujbă.

AGENDA PREASFINŢITULUI PĂRINTE EMILIAN CRIŞANUL

Slujire arhierească şi binecuvântare de lucrări în Parohia Aluniş

Duminica a 20-a după Rusalii a fost o zi de aleasă bucurie duhovnicească pentru credincioşii parohiei Aluniş, întrucât în mijlocul lor a poposit Preasfinţitul Părinte Emilian Crişanul, Episcop vicar al Arhiepiscopiei Aradului.

Continuare în pagina 6

Actualitate eparhială – Octombrie 2019

Urmare din pagina 5

Vizita Preasfinției Sale s-a făcut din încredințarea Înaltpreasfințitului Părinte Timotei, la invitația părintelui paroh Sorin-Ioan Ilota de a binecuvânta lucrările efectuate la biserica parohială. În perioada 2016-2018 în biserica parohială cu hramul „Nașterea Maicii Domnului", s-au efectuat lucrări de reparație și îndepărtare a igrasiei, lucrări de repictare a zonelor afectate, precum și schimbare parțială a mobilierului.

La orele dimineții Preaonoratul Părinte Protopop Flavius Petcuț, împreună cu preotul paroh, copii îmbrăcați în costume populare de sărbătoare si un număr frumos de credincioși l-au întâmpinat pe Preasfințitul Părinte Emilian, după care a urmat slujba de binecuvântare a lucrărilor săvârșite în biserică. În continuare a urmat slujba Sfintei Liturghii în cadrul căreia mulți copii și credincioși s-au împărtășit cu Sfintele Taine.

În cuvântul de învățătură adresat credincioșilor, Preasfinția Sa a vorbit despre minunea învierii fiului văduvei din Nain, arătând că prin această minune, Domnul ne învață că există viață după moarte, că sufletul are existență după despărțirea de trup. Totodată a făcut referire și la evenimentul petrecut după Învierea Domnului cu Sfântul Apostol Toma, pomenit de Biserică astăzi. De asemenea, în contextul anului omagial al satului românesc, Preasfințitul Emilian a vorbit și despre problemele cu care se confruntă în special persoanele mai în vârstă a căror copii sunt plecați peste granițe în căutarea unui rost mai bun în viață. Iar această ruptură care este dureroasă nu poate fi înlocuită de orice tehnologii moderne întrucât adevărata comuniune este cea reală, de la persoană la persoană. În final, Preasfinția Sa a apreciat lucrarea pastorală a părintelui paroh, corul de copii care a interpretat pricesne bisericești, buna- colaborare între Biserică și Școală, Biserică și Primărie. La momentul rânduit, părintele paroh a fost hirotesit iconom, ca răsplată pentru activitatea desfășurată în parohie.

În încheiere, părintele paroh a adus mulțumiri Bunului Dumnezeu și Maicii Domnului pentru binecuvântările revărsate asupra parohiei; de asemenea a adus mulțumiri Preasfințitului Părinte Emilian pentru că a poposit în parohie și a binecuvântat lucrările efectuate, pentru cuvântul de învățătură adresat și pentru aprecierile făcute. Nu în ultimul rând părintele paroh a transmis mulțumiri Inaltpreasfințitului Părinte Arhiepiscop Timotei pentru cinstea de iconom acordată iar Presfintitului pentru hirotesia săvârșită prezentând și proiectele de viitor intenționate a fi împlinite.

ACTIVITĂȚI EDUCAȚIONALE ȘI SOCIALE

Deschidere de an școlar pentru elevii Școlii Naționale de pregătire a Agenților de Penitenciare

Ziua de 3 octombrie 2019 a reprezentant un moment de aleasă bucurie și emoție pentru o nouă generație de elevi ai Școlii Naționale de pregătire a Agenților de Penitenciare Târgu Ocna- Secția Arad, care prin purtarea de grijă a doamnei comisar șef de poliție penitenciară Delia Halchin și a preotului Vlad Onet- preot capelan al Penitenciarului, au primit cu bucurie în mijlocul lor pe Preasfințitului Emilian Crișanul, Episcop vicar al Arhiepiscopiei Aradului.

Cu acest prilej, Preasfinția Sa a oficiat în Capela cu hramul "Sfinții 40 de Mucenici din Sevastia" din cadrul Centrului de Formare și Specializare a Ofițerilor din Administrația Penitenciară Arad, Slujba de Tedeum specifică începutului de an școlar, în prezența tuturor elevilor Școlii Naționale de pregătire a agenților ce se pregătesc să devină lucrători de penitenciare.

După săvârșirea slujbei de Tedeum a urmat cuvântul de învățătură rostit de către PS. Părinte Emilian Crișanul, care a îndemnat pe elevii ce se pregătesc să devină lucrători de penitenciare să vadă acestă nouă devenire a lor ca pe o formare spirituală și totodată o transformare benefică a lor, canalizându-și propria energie în devenirea lor ca modele pentru cei pe care ei vor fi nevoiți să le poarte de grijă.

La final, Preasfinția Sa i-a binecuvântat pe toți cei prezenți și le-a dăruit icoane cu icoana Nașterii Mântuitorului Iisus Hristos, icoană ce să simbolizeze și pentru ei o naștere nouă în slujba aproapelui.

Preasfințitul Părinte Emilian a fost însoțit de arhid. Mircea Proteasa, consilier economic în cadrul Arhiepiscopiei Aradului.

Doamna comisar șef de poliție penitenciară Delia Halchin a mulțumit Preasfințitului Părinte Emilian Crișanul, episcop vicar al Arhiepiscopiei Aradului pentru grija părintească pe care o are pentru instituția Penitenciarului din Arad, transmințând toate urările de bine către conducerea Arhiepiscopiei Aradului, din partea domnului subcomisar de poliție penitenciară dr. Dan Halchin, directorul Penitenciarului Arad.

Seminariști arădeni în vizită misionar-duhovnicească la Penitenciarul din Arad

Joi, 3 octombrie 2019, la invitația preotului capelan Vlad Oneț de la Penitenciarului Arad, Seminarul Teologic Ortodox din Arad, repezentat prin pr. prof. Pompiliu Gavra, director al Seminarului Teologic Ortodox din Arad și profesor la catedra de Istorie a Bisericii Ortodoxe Române, însoțit de un grup de elevi seminariști, au oferit deținuților o rază de lumină și de spiritualitate.

Aceasta prin oficierea slujbei Paraclisului Maicii Domnului, precum și prin frumoasa cateheză cu titlul „Personalitatea Maicii Domnului- Născătoare de Dumnezeu", susținută la finalul slujbei Paraclisuui de către preotul Pompiliu Gavra, directorul Seminarului Teologic Ortodox din Arad, care a pus în evidență rolul mântuitor alMaicii Domnului în viața creștinilor ortodocși.

Activitatea catehetică s-a desfășurat în frumoasa biserică construită în cadrul Penitenciarului Arad, prin truda vrednicului preot Mircea Nicolau, cel care a slujit ca preot capelan aproape 20 de ani.

Pe parcursul întâlnirii, elevii teologi au interpretat mai multe cântări închinate Maicii Dmnului asigurînd și cântarea de la strană„ împlinind prin aceasta Cuvântul Sfintei Evanghelii după Matei, capitoul 25, în care suntem chemați cu toți să nu-i uităm și să-i cercetăm și pe cei din Penitenciare, în vederea restaurări și reabilitări lor, pentru a fi reintegrați din nou în societate.

La final, Preotul capelan Vlad Oneț a mulțumit oaspeților, asigurând Seminarul Teologic Ortodox de toată dragostea și de buna colaborare și pe viitor.

Conferințe preoțești de toamnă în Arhiepiscopia Aradului

Protopopiatul Arad

În ziua de 7 octombrie a.c. s-au desfășurat lucrările conferinței preoțești din Protopopiatul Arad. După oficierea slujbei de Tedeum în Catedrala Veche, preoții s-au reunit în sala de conferințe a protopopiatului, de față fiind Înaltpreasfințitul Arhiepiscop Timotei Seviciu și Preasfințitul Părinte Episcop vicar Emilian Crișanul, însoțiți de părinții consilieri eparhiali.

În deschidere, ÎPS Arhiepiscop Timotei, ca unul ce a fost contemporan cu Patriarhii comemorați, a evocat în câteva rostiri personalitatea acestora, în note calde și emoționante, concluzionând: „acești doi patriarhi, ca și toți ceilalți, au știut să fie oameni ai Bisericii și în vremuri bune și în vremuri rele. Dar peste toate și prin toate au avut nădejdea în biruința acesteia. Tocmai de aceea ne incumbă și nouă astăzi datoria de a împlini ceea ce genrațiile anterioare au început. Astfel, amintirea tuturor acestor evenimente și personalității trebuie să ne întărească în lucrarea nostră pastorală ce o avem înainte".

În continuare au prezentat referatele lor preoții: Sas Răzvan, de la parohia Vinga; Prună Cristian, de la parohia Sânmartin; Orădan Paul, de la Parohia Arad-MicălacaVeche.

La finalul acestor prezentări, PS Părinte Episcop Emilian a evocat, la rându-i, câteva referințe istorice privitoare la personalitatea celor doi Patriarhi, accentuând nevoia actualizării muncii acestora pentru slujirea noastră pastorală.În acest sens, Preasfinția Sa i-a invitat pe preoții, mai ales cei din oraș, să formeze coruri de copii în cooperare cu școlile arondate, pentru a-i apropia pe aceștia de biserică.În încheiere, au fost adresate câteva îndrumări liturgice și canonice privitoare la săvârșirea corectă Sfintelor Taine, insistând-se pe o deschidere mai mare către tineri, mai ales pentru a descoperi vocații preoțești și a le îndruma pașii spre Facultatea de Teologie și spre Seminarul Teologic din urbea arădenă.

Protopopiatul Ineu

Miercuri, 9 octombrie 2019 a avut loc Conferința Preoțească semestrială de toamnă în Protopopiatul Ineu. Ziua a început prin săvârșirea slujbei de Tedeum în Biserica Parohială Ineu în prezența Înaltpreasfințitului Părinte Dr. Timotei Seviciu, Arhiepiscop al Aradului de către următorul sobor de preoți. Lucrările conferinței au continuat la sediul Protopopiatului Ineu.

Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop Timotei a evocat în cuvinte vădit emoționante personalitățile celor doi patriarhi comemorați, relatându-ne întâlnirea cu Preafericitul Părinte Patriarh Nicodim Munteanu la târnosirea Catedralei Mitropoliei Banatului din 6 octombrie 1946, precum și cu Preafericitul Părinte Patriarh Iustin Moisescu, acesta din urmă fiindu-i dascăl. De asemenea, Chiriarhul a readus în memorie diferiți traducători de cărți bisericești din țară dar și de prin aceste ținuturi.

Referentul principal al conferinței a fost Pr. Dan Turean – Slujitor al Parohiei Ineu. Au adus în discuție diferite aspecte la temele comemorate și Pr. Radu Constantinescu, Pr. Ioan Ros-Roman – Parohia Ciuntești, Pr. Petru Ardelean – Parohia Chișlaca și Pr. Gheorghe Giurgiu – Parohia Nadăș. Prezent la Conferința de toamnă P.O. Părinte Pavel Teodor, Consilier pe probleme de patrimoniu și construcții bisericești a prezentat și a explicat câteva aspecte din sectorul pe care îl conduce. De asemenea P.O. Părinte Gheorghe Gligor, Consilier social ne-a lămurit în legătură cu activitățile sociale ale Bisericii, propunând diferite parteneriate sociale cu Primăriile și instituțiile statului.

Protopiatul Lipova

Joi, 10 octombrie 2019, a avut loc Conferința preoțească de toamnă a preoților din Protopopiatul Lipova. Conferința a fost precedată de săvârșirea slujbei de Te Deum, care a avut loc în Biserica Sf. Mănăstiri Feredeu- Șiria cu Hramul „Sf. Prorooc Ilie Tesviteanul" Lipova, de către un sobor de preoți.

Lucrările conferinței s-au desfășurat la Sf. Mănăstire Feredeu, fiind deschise prin cuvântul de bun venit adresat de Părintele Protopop Nelu Mercea, Înaltpreasfințitului Părinte Dr. Timotei Seviciu, Arhiepiscopul Aradului, P.Cuv. Protos. Dr. Iustin Popovici- Consilier cultural, P.C. Pr. Teodor Pavel- Consilier de patrimoniou și P.C. Arhid. Tiberiu Ardelean- Inspector eparhial.

Conferențiari în cadrul lucrărilor Conferinței de toamnă a preoților din Protopopiatul Lipova au fost Pr. Grațian Ciuciuc de la Parohia Dorgoș, Pr. Adorian Trif – Parohia Galșa, Pr. Suba Laurențiu- Parohia Căprioara, Pr. Dan Lulaș- Parohia Căprița.

În cuvântul său, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, a evidențiat rolul important care l-au avut traducătorii de cărți bisericești punând accent pe cei din zona Aradului, amintind aici de profesorul Nicolae Popovici, profesor la Academia Teologică din Arad și Uroș Kovincici, Protoiereul sârbesc al Ardealului care au tradus și publicat pentru prima dată în limba română Canoanele Bisericii Ortodoxe Române însoțite de comentarii.

Protopopiatul Sebiș

Joi, 10 octombrie 2019, cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Dr. Timotei Seviciu – Arhiepiscop al Aradului, a avut loc în Biserica cu hramul „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil" a Parohiei Sebiș I, întâlnirea preoților din Protopopiatul Sebiș cu ocazia Conferinței de toamnă. În prima parte a întâlnirii a fost săvârșită slujba de Te-Deum, de către un sobor de preoți.

Delegați ai chiriarhului au fost: Preacucernicul Părinte Ic. Stavr. Silviu – Nicolae Faur – Consilier administrativ-bisericesc și Precucernicul Părinte Ic. Stavr. Gheorghe Gligor – Consilier social.

Părintele Rocsa Sebastian a susținut referatul principal cu titlul: „Anul comemorativ al patriarhilor Nicodim Munteanu și Iustin Moisescu și al traducătorilor de cărți bisericești".

Diferite completări au fost aduse în continuare și de către coreferenții: Pr. Tulcan Cătălin – Parohia Luncșoara, Pr. Zbârcea Teodor – Parohia Mădrigești, Pr. Coșeri Vasile – Parohia Livada și Pr. Breteanu Gheorghe- Parohia Moneasa.

Pr. Gligor Gheorghe – Consilier Social- și-a manifestat aprecierea față de preoții referenți – pentru calitatea referatelor prezentate. Acesta a transmis preoților mai multe informații cu privire la activitatea socială pe care pot și trebuie să o desfășoare în parohii, cu unele recomandări practice privind activitățile cu tinerii în biserică.

Pr. Silviu Nicolae Faur – Consilier Administrativ- Bisericesc, a reiterat încă odată importanța comunicării și a colaborării tuturor preoților, asigurând preoțimea de deschiderea ierarhilor și a ostenitorilor Centrului Eparhial, de a rezolva toate problemele ce se ivesc. Acesta a îndemnat pe preoți la îndeplinirea cu responsabilitate a atribuțiilor preoțești, la deschidere și dăruire față de credincioșii păstoriți și a lămurit mai multe probleme de ordin administrativ-bisericesc.

Un nou trofeu muzical al Corului „Nașterea Domnului" din Arad

Cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Timotei, Arhiepiscop al Aradului, în perioada 4-6 octombrie a.c. Corul „Nașterea Domnului" de la parohia arădeană Micalaca Veche II, însoțit de părintele Aurelian Popa, a participat la cea de-a doua ediție a Festivalului-Concurs Național de Muzică Corală „Doxologia'' organizat de Episcopia Maramureșului și Sătmarului și Catedrala Episcopală „Sfânta Treime" Baia Mare.

Obiectivele principale ale festivalului sunt promovarea valorilor autentice ale creației corale religioase și revigorarea mișcării corale din România. Fiecare ediție este tematică, pentru anul acesta rezervându-se tema „*Săracă inima me*"", cu participarea a patru formații corale.

Participarea arădeană a fost încununată de succes, obținând **Marele Premiu al Festivalului** și, conform regulamentului de desfășurare, corul parohiei noastre a fost invitat să dea răspunsurile liturgice la Sfânta Liturghie, duminică în catedrala episcopală „Sfânta Treime".

Aducem mulțumiri Centrului Cultural Județean Arad care a asigurat financiar deplasarea și șederea delegației arădene în cetatea Maramureșului străbun pentru o nouă bucurie muzicală oferită acelor credincioși, precum și celor de acasă.

Examen de Capacitate Preoțească în Arhiepiscopia Aradului

Sub conducerea Înaltpreasfințitului Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, marți, 8 octombrie 2019, la Centrul eparhial, s-a desfășurat sesiunea de toamnă a examenului de Capacitate preoțească pentru absolvenții de facultate și master ai Facultății de Teologie Ortodoxă „Ilarion V. Felea"din Arad, fii duhovnicești ai Arhiepiscopiei Aradului, doritori să devină slujitori ai sfintelor altare.

Aceștia au susținut proba scrisă și proba orală, în sala de ședințe a Centrului Eparhial.

La examen s-au înscris 10 candidați, din care au participat 9 (1 absent). Comisia de examinare, compusă din părinți profesori de specialitate și părinții consilieri de la Centrul eparhial, a fost prezidată de Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului iar Vicepreședinte al Comisiei de examinare a fost Preasfințitul Părinte Emilian Crișanul, Episcop vicar al Arhiepiscopiei Aradului.

Examenul a debutat cu susținerea examenului scris, în cadrul căruia, candidaților li s-au evaluat cunoștințele din domeniul administrativ-bisericesc, drept canonic și legislație, pastoral – misionar și social, catehetic, mass – media și activități cu tineretul, economic – financiar și patrimonial. Apoi, la orele prânzului, a avut loc proba practică. Această probă a constat din examinarea cunoștințelor de tipic și liturgică, muzică bisericească, omiletică și catehetică. Examenul a fost organizat în conformitate cu Metodologia pentru obținerea gradelor profesionale în preoție de către personalul clerical, aprobată de Sfântul Sinod prin hotărârea nr. 1199/2008, precum și cu completarea, actualizarea conținutului, precizările și completările la această Metodologie, aprobate de Sfântul Sinod prin hotărârile nr. 565/2017 și nr. 10.079/29 octombrie 2018. Valabilitatea examenului de capacitate preoțească pentru cei care au obținut cel puțin media 9.00 este de 2 ani iar pentru cei care au obținut media sub 9.00 este de 1 an.

Seminariști arădeni în misiune la Parohia Fântânele

Luni, 14 octombrie 2019, cu prilejul sărbătorii Sfintei Cuvioase Parascheva, credincioșii parohiei Fântânele, Protopopiatul Arad, au găzduit un grup format din 8 elevi ai Seminarului Teologic Ortodox din Arad, însoțiți de către domnul profesor Marius Lăscoiu-Martin și domnul secretar Cătălin-Iulian Drăgan.

Continuare în pagina 7

Actualitate eparhială – Octombrie 2019

Urmare din pagina 6

Tinerii seminariști, conduși de domnul profesor, au dat răspunsurile la Slujba Utreniei și a Sfintei Liturghii.

La momentul predicii, cuvântul de învățătura a fost susținut de către domnul Cătălin-Iulian Drăgan, care a vorbit despre viața Sfintei Cuvioase Parascheva, dar și despre minunile, care se săvârșesc la Moaștele acesteia.

La final, părintele paroh Dan-Dorin Mândra, a mulțumit oaspeților pentru frumoasa colaborare și le-a lansat acestora, invitația permanentă de a participa la slujbele bisericii, oferindu-le și o agapă frățească.

Copii din Parohia Secusigiu în pelerinaj la Mănăstirea Hodoș-Bodrog

Copiii din „Grupa Duminicală" a Bisericii Ortodoxe din Secusigiu, Protopopiatul Arad, au fost în pelerinaj la străvechea Mănăstire Hodoș-Bodorg, în ziua de luni 14 octombrie 2019.

După ce au participat la Sfânta Liturghie săvârșită în biserica Parohie Secusigiu cu hramul „Sfântul Mare Mucenic Gheorghe", în cinstea Sfintei Cuvioase Parascheva de la Iași, copiii din „Grupa Duminicală" însoțiți de părintele paroh Ștefan Horia și de doamna profesoară Angelica Paul, directorul Școlii Gimnaziale din Secusigiu, și-au îndreptat pașii spre Mănăstirea Hodoș-Bodrog. Din momentul ajungerii în Mănăstirea Hodoș-Bodrog, pelerinii au fost așteptați de către ieromonahul Antonie, care prin bunăvoința părintelui stareț Grigorie Timiș, le-a fost ghid, relatându-le întreaga istorie a Mănăstirii Hodoș-Bodrog, subliniind faptul că această mănăstire are viață monahală neîntreruptă încă de la anul 1177, fiind una dintre cele mai vechi mănăstiri din România.

În incinta mănăstirii, au fost vizitate toate lăcașurile de cult. Au fost vizitate de asemenea, Altarul de vară și Muzeul mănăstirii Hodoș-Bodrog.

Conferință despre satul românesc, la Arad

Satul românesc a fost tema conferinței publice a Preacuviosului Părinte Dionisie Ignat de joi, 17 octombrie, 2019, la Sala „Ferdinand" a Primăriei Aradului. În cadrul conferinței, închinată Anului Omagial în Patriarhia Română și desfășurată cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, invitatul a evidențiat particularitățile vieții satului românesc, valorile specifice satului românesc, atitudinea rugătoare și prezența în fața lui Dumnezeu, concepția de viață și reprezentarea specifică a lumii.

A fost evidențiată semnificația satului românesc în istoria culturii poporului român, după cum se vede la poeți și prozatori ca George Coșbuc, Octavian Goga, Lucian Blaga, Liviu Rebreanu, Grigore Vieru, dar și în creația teologică și reflexiile Părintelui Dumitru Stăniloae.

Sfântul Evanghelist Luca sărbătorit în Parohia Turnu

Sfântul Evanghelist Luca, ocrotitorul Parohiei Ortodoxe Române Turnu, Protopopiatul Arad, a fost sărbătorit în acest an pe parcursul a două zile. Astfel, vineri, 18 octombrie 2019, comunitatea parohială a îmbrăcat haine de sărbătoare cu ocazia cinstirii ocrotitorului bisericii parohiale.

În dimineața zilei a fost săvârșită Sfânta Liturghie de un sobor de preoți, condus de Protos. Clement Iordache. După Sfânta Liturghie un sobor de șapte preoți a săvârșit Taina Sfântului Maslu în mijlocul numărului mare de credincioși prezenți la sfânta slujbă.

Sărbătoarea a continuat în cea de-a doua zi, sâmbătă, cu slujba Vecerniei, săvârșită de un sobor de preoți, avându-l în frunte pe delegatul Înaltpreasfințitului Părinte Timotei, Protos. Dr. Iustin Popovici, consilierul cultural al Arhiepiscopiei Aradului.

În cadrul slujbei, Părintele Iustin Popovici a rostit un cuvânt de învățătură, în care a vorbit despre viața Sfântului Evanghelist Luca și despre cărțile scripturistice din Noul Testament atribuite acestui sfânt. De asemenea, părintele consilier a apreciat prin cuvinte alese implicarea deosebită a părintelui paroh de a organiza în fiecare an hramul bisericii, care se întinde de cele mai multe ori pe parcursul a două sau trei zile. La final, Părintele Iustin Popovici a transmis binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Timotei pentru preotul și comunitatea parohială din Turnu.

Slujba s-a încheiat printr-o procesiune în jurul Bisericii, rostindu-se ectenii speciale pentru întreaga comunitate. Respectând tradiția locului, s-a săvârșit slujba de sfințire a cozonacului, adus de nașii din acest an ai bisericii, ca semn al dragostei creștine, din partea lor.

Răspunsurile liturgice au fost oferite de către un grup de studenți de la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Arad.

La final, preotul paroh Marius Stratulat a mulțumit părintelui consilier, domnului primar al localității Pecica, Petru Antal, domnului viceprimar Miodrag Stanoiov, preoților, credincioșilor și tuturor celor care s-au implicat în buna organizare a hramului.

Totul s-a încheiat cu o agapă creștinească, oferită tuturor credincioșilor prin grija nașilor bisericii și cu spectacolul susținut de diferite formații de dansuri populare.

ASCOR Arad în ședință de lucru

Joi, 24 octombrie 2019, membrii ASCOR Arad s-au adunat în ședință extraordinară. La această întâlnire au fost prezenți Preacuviosul Părinte Protos. Iustin Popovici, consilier cultural al Arhiepiscopiei Aradului și Preacucernicul Părinte Lucian Farcașiu, preotul coordonator al asociației.

După rostirea rugăciunii, Preacuviosul Părinte Iustin a luat cuvântul, prezentându-l pe noul președinte ales al ASCOR-ului, studentul Marius Danciu și aducând mulțumiri fostului președinte, Cătălin Drăgan, pentru întreaga activitate și buna colaborare dintre ASCOR și Arhiepiscopia Aradului.

Datorită înscrierii unor noi membri în asociație, a urmat un scurt moment în care fiecare s-a prezentat. După aceasta, președintele a luat cuvântul, începând discutarea obiectivelor de pe ordinea de zi. S-au stabilit programul și invitații pentru conferințele din Postul Crăciunului, s-a format un grup de colindători și s-au hotărât manifestările care vor avea loc cu prilejul sărbătoririi hramului ASCOR, Sfântul Ierarh Nectarie de la Eghina. S-au mai făcut diferite propuneri de activități, urmând a fi concretizate în perioada următoare.

După rostirea Axionului „Cuvinese cu adevărat" s-a făcut o poză de grup cu toți cei prezenți la ședință.

Sărbătorirea Armatei Române la Arad

Vineri, 25 octombrie 2019, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, a participat la manifestările organizate de Garnizoana Arad cu prilejul Zilei Armatei Române.

Prima ceremonie s-a desfășurat la Monumentul Eroilor de la Păuliș, locul unde în Septembrie 1944 eroii Școlii Militare Radna au respins atacul inamicului ce dorea să pătrundă pe Valea Mureșului. Aici, Înaltpreasfinția Sa a săvârșit o slujbă religioasă, în prezența oficialităților locale și centrale, a comandanților Garnizoanei Arad, ai Batalionului 191 de Infanterie Colonel „Radu Golescu", a comandanților structurilor județene ale Ministerului Afacerilor Interne, militari ai Batalionului, a cadrelor militare în rezervă sau retragere și a veteranilor.

După aceasta, manifestările au continuat la Monumentul Ostașului Necunoscut din Piața Avram Iancu, Municipiul Arad, unde Chiriarhul arădean a oficiat slujba de sfințire a drapelului de luptă al Batalionului 191 Infanterie „Colonel Radu Golescu".

Înaltpreasfințitul Părinte Timotei a rostit un cuvânt de cinstire pentru eroismul și jertfele oștirii noastre pentru îndeplinirea misiunii nobile de a apăra unitatea națională și integritatea teritorială a statului român.

Ceremonia a continuat cu depuneri de coroane și jerbe de flori la Monumentul Ostașului Român, iar Garda de onoare a defilat.

Elevi seminariști, pelerini în sate arădene

Vineri, 25 octombrie 2019, cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Dr. Timotei Seviciu, Arhiepiscopul Aradului, un grup de elevi seminariști format din elevii clasei a XII-a, Mureșan Bogdan, Cauni Vasile, Dumitru Rafael, Blidar Dimitrie, Ionuț Rad și Bodonea Elian, coordonați de Pr. Prof. Gavra Pompiliu directorul Seminarului Teologic Ortodox din Arad și Pr. Prof. Sandu Vlad Sergiu,

în contextul creat de „Anul omagial al satului românesc, al preoților, învățătorilor și primarilor gospodari", au pornit la drum spre mănăstirea Crișan din jud. Hunedoara, unde au fost primiți cu dragoste duhovnicească de către starețul mănăstirii, Pr. Spiridon care le-a vorbit elevilor despre istoricul mănăstirii și impactul mănăstirii asupra culturii zonei în vremuile apuse, vremuri în care educația, cultura, cartea erau luxuri care se puteau dobândi de către oamenii de rând doar prin prisma Bisericii.

După pelerinajul de la mănăstirea Crișan, elevii seminariști împreună cu cei doi profesori coordonatori au pornit spre cimitirul comemorativ din Țebea, unde se odihnește Avram Iancu și totodată mulți eroi ai neamului românesc. Deoarece ziua de 25 octombrie este ziua Armatei Române, în 1944 ziua eliberării totale a teritoriului țării noastre de sub ocupație străină, vizitarea cimitirului de la Țebea nu a putut fi omisă.

De la Țebea, cu îndemnul „No gata?! No hai!" al lui Avram Iancu, elevii seminariști au plecat spre Parohia Lazuri unde au fost primiți de către Pr. Silviu Ionuț Buda. Au vizitat bisericile din filiile parohiei, Mermești și Groși. După ce Pr. Silviu Buda le-a vorbit seminariștilor despre bisericile din parohia lui, elevii seminariști au intonat câteva cântări religioase.

Misiunea elevilor seminariști s-a terminat în parohia Bonțești, unde au fost așteptați de către Pr. Darius-George Pasc care le-a prezentat biserica din filia parohiei Bonțești, adică biserica din Mustești, biserică care nu este altceva decât o materializare și o mărturie a hărniciei, voinței și evlaviei oamenilor locului, care în 1941 au construit acea biserică. Tot în acea biserică, Pr. Darius-George Pasc, Pr. Prof. Pompiliu Gavra, Pr. Prof. Sandu-Vlad Sergiu și elevii seminariști au săvârșit slujba vecerniei, după care au dat glas unor cântări patriotice și religoase.

Hramul Parohiei Vladimirescu I din județul Arad

Praznicul Sfântului Mare Mucenic Dimitrie, Izvorâtorul de Mir, ocrotitorul bisericii Parohiei Vladimirescu I, județul Arad, a prilejuit momente de înălțare duhovnicească pentru credincioșii acestei parohii, precum și pentru invitații prezenți.

Sfânta Liturghie a fost săvârșită de un sobor din care au făcut parte părintele protosinghel Iustin Popovici, consilier cultural al Arhiepiscopiei Aradului, arhidiaconul Paul-Tiberiu Ardelean, inspector eparhial, părintele Florin Olteanu, protopop de Gyula, Ungaria, părintele prof. Pompiliu Gavra, directorul Seminarului Teologic Ortodox din Arad, precum și alți slujitori.

Răspunsurile liturgice au fost date de corul Seminarului Teologic Ortodox din Arad, condus de domnul profesor Marius Lăscoiu.

După slujbă, toți cei prezenți au mers la Casa de Cultură a comunei Vladimirescu, unde au asistat la un spectacol folcloric.

Credincioșii din Zăbrani și-au sărbătorit ocrotitorul spiritual, pe Sf. M.Mc. Dimitrie

Duminică, 27 octombrie 2019, credincioșii din Parohia Zăbrani, Protopopiatul Lipova și-a sărbătorit ocrotitorul spiritual, pe Sfântul Mare Mucenic Dimitrie, Izvorâtorul de Mir.

Cu acest prilej, preoții din cadrul Cercului pastoral-misionar Lipova, coordonați de către Preacucernicul Părinte Florin Ardeuan, s-au întrunit în Parohia Zăbrani, unde au săvârșit Taina Sfântului Maslu, în prezența a numeroși credincioși. Soborul slujitor a fost condus de către Preacuviosul Părinte Iustin Popovici, consilierul cultural al Arhiepiscopiei Aradului. Alături de Preacuvioșia sa au slujit: Pr. Florin Ardeuan – Parohia Chesinț, Pr. paroh Teodor Farcaș, Pr. Florin Matei – Parohia Bata, Pr. Cristian Ungureanu – Parohia Zăbalț, Pr. Aurel Blidariu – Parohia Țela, Pr. Raul Moț – Parohia Lipova, Pr. Constantin Petru – Parohia Lalașinț, Pr. Cosmin Balint – Lipova Băi, Pr. Doru Baba – Parohia Șiștarovăț, Pr. Grațian Ciuciuc – Parohia Dorgoș.

În cuvântul de învățătură, Părintele Iustin Popovici a vorbit despre evlavia pe care o au credincioșii din Eparhia Aradului alături de Sfântul Mare Mucenic Dimitrie prin faptul că multe biserici din cuprinsul eparhiei, mai ales cele mai vechi, îl au ca ocrotitor pe acest mare sfânt.

În cadrul întrunirii, părintele Cristian Ungureanu de la Parohia Zăbalț a susținut referatul cu titlul: „Patriarhul Iustin Moisescu, promotor al publicațiilor bisericești".

La final părintele paroh Teodor Farcaș a mulțumit părintelui consilier pentru împreuna slujire și pentru cuvântul de învățătură adresat credincioșilor, precum și tuturor preoților și credincioșilor prezenți.

Părintele Constantin Necula a conferențiat la Lipova

Luni, 28 octombrie 2019, cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, în Sala de evenimente din Băile Lipova, a avut loc conferința cu titlul ***„Cum mai este posibilă credința astăzi!?***", susținută de către Părintele Profesor Constantin Necula de la Facultatea de Teologie din Sibiu.

Sala s-a dovedit a fi neîncăpătoare, sute de oameni din toată eparhia, de toate vârstele, au venit să îl asculte pe unul dintre cei mai iubiți preoți ortodocși din România.

Prezentarea părintelui profesor în fața celor prezenți la acest eveniment de suflet, a fost făcută de Părintele Iustin Popovici, consilierul cultural al Arhiepiscopiei Aradului.

După aceasta, Părintele Constantin Necula a susținut prelegerea pregătită, abordând teme cu temei scripturistic și patristic, diverse din viața pastorală și istorică a Bisericii, problemele lumii contemporane și în special a tinerilor.

În cea de-a doua parte a întâlnirii Părintele Constantin Necula a răspuns la numeroasele întrebări venite din partea publicului.

La final, părintele consilier i-a mulțumit Părintelui profesor în numele ierarhilor locului, a preoților, a oficialităților și a credincioșilor prezenți, precum și tuturor organizatorilor implicați în desfășurarea acestui eveniment de suflet.

Evenimentul a fost organizat de Parohia Ortodoxă Română Lipova în colaborare cu Arhiepiscopia Aradului.

Chiriarhul arădean s-a rugat pentru victimele incendiului de la Clubul Colectiv din București

Astăzi, 30 octombrie 2019, se împlinesc 4 ani de la tragicul eveniment din clubul Colectiv, în urma căruia și-au pierdut viața 64 de persoane. Cu acest prilej, Chiriarhul arădean, Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop Timotei a participat la Sfânta Liturghie săvârșită în Catedrala Veche a Aradului și la Slujba Parastasului pentru victimele incendiului.

Alături de Înaltpreasfinția Sa la slujbă au participat: Pr. Silviu-Nicolae Faur, consilier bisericesc, Pr. Pavel Teodor, consilier patrimoniu, Pr. Traian Micoroi, parohul Catedralei Vechi, alți preoți și diaconi.

Ziua recoltei, ziua mulțumirii la Colegiul Economic din Arad

La Colegiul economic din Arad s-a desfășurat joi, 31 octombrie, activitatea metodică interconfesională cu tema „Ziua recoltei, ziua mulțumirii", ediția a 6-a.

Activitatea a fost coordonată de profesorii Veronica Sirca, religie ortodoxă, și Beniamin Pop, religie penticostală. Elevii școlii au prezentat cântece religioase, pilde, istorioare și rugăciuni care să evidențieze importanța recunoștinței și mulțumirii credinciosului pentru Pronia divină.

În cadrul acțiunii, elevii și profesorii au oferit produse specifice toamnei (fructe, legume, zacuscă, compot etc.), care vor fi donate familiilor nevoiașe. Au participat, alături de profesorii și elevii școlii, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, părintele protosinghel Iustin Popovici, consilier cultural eparhial, arhidiaconul Florin Sirca, inspector eparhial, Camelia Moler, inspector școlar, profesoara Monica Bălătrețu, directorul instituției, și profesori de religie ortodoxă, penticostală și baptistă din municipiul Arad.

Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop Timotei le-a vorbit participanților despre semnificația liturgică a pâinii în cult și despre rolul rugăciunii de mulțumire în viața credincioșilor, felicitându-i pe elevi și profesori pentru inițiativă și activitate.

CERCURI MISIONARE

În luna *Octombrie* au avut loc Cercuri pastoral-misionare în următoarele parohii arădene:

- Protopopiatul **Arad**: Cintei; Micalaca Veche I; Mișca; Sederhat; Șagu; Șepreuș; Turnu
- Protopopiatul **Ineu**: Târnova
- Protopopiatul **Lipova**: Căprioara; Conop; Ghioroc; Zăbrani
- Protopopiatul **Sebiș**: Iosășel; Măgulicea

(*mai multe detalii se află pe pagina WEB a Arhiepiscopiei Aradului: www.arhiepiscopiaaradului.ro*)

Itinerar chiriarhal al Înaltpreasfințitului Părinte Arhiepiscop Dr. Timotei Seviciu, Octombrie 2019

Marți, 1 octombrie – A participat la Sfânta Liturghie la Mănăstirea Arad-Gai, la hramul bisericii noi închinat „Acoperământului Maicii Domnului", vorbind credincioșilor despre „***Hramurile bisericilor Mănăstirii Arad-Gai***" (referindu-se și la citirile scripturistice ale praznicului: *Filip. 2, Luca 10-11*).

Miercuri, 2 octombrie – A participat la Sfânta Liturghie și festivitatea de deschidere a anului nou universitar la Facultatea de Teologie Ortodoxă „Ilarion V. Felea", în capela Facultății, rostind un cuvânt adecvat.

Duminică, 6 octombrie – A săvârșit slujba de sfințire a lucrărilor exterioare de la biserica Parohiei Țărmure, Protopopiatul Sebiș. A oficiat Sfânta Liturghie, predica fiind pusă sub titlul „Țărâm spiritual" (cf. Gal. 1; Lc. 7). A hirotonit întru diacon pe teologul Dănuț Cristian Leahu. A hirotesit întru sachelar, pe părintele paroh Roman Cosmin-Florin, pentru activitatea pastoral-misionară desfășurată în mijlocul credincioșilor pe care îi păstorește. A săvârșit slujba Vecerniei în biserica filiei Ionești, rostind un cuvânt de învățătură despre „Cercetare cerească"(cf. Lc.7, 16).

Luni, 07 octombrie – A prezidat Conferința preoțească de toamnă din cadrul Protopopiatului Arad.

Marți, 8 octombrie – A prezidat examenul de capacitate preoțească, pentru absolvenții Facultății de Teologie Ortodoxă „Ilarion V. Felea" din Arad. A participat la manifestarea organizată de „Ziua națională de comemorare a victimelor holocaustului".

Miercuri, 09 octombrie – A prezidat Conferința preoțească de toamnă din cadrul Protopopiatului Ineu.

Joi, 10 octombrie – A participat la ziua națională de comemorare a victimelor holocaustului din România; a prezidat Conferința preoțească de toamnă din cadrul Protopopiatului Lipova, care a avut loc la Mănăstirea Feredeu.

Duminică, 13 octombrie – A săvârșit slujba de sfințire a lucrărilor exterioare de la biserica Parohiei Tălagiu, Protopopiatul Sebiș. A oficiat Sfânta Liturghie, predica fiind pusă sub titlul „Puterea cuvântului dumnezeiesc" (cf. Gal. 2; Tit 3, Lc. 8; In. 17). A hirotonit întru preot pe diaconul Dănuț Cristian Leahu. A hirotesit întru iconom, pe părintele paroh Ștefan Groza, pentru activitatea pastoral-misionară desfășurată în mijlocul credincioșilor pe care îi păstorește.

Luni, 14 octombrie – A săvârșit Sfânta Liturghie de hramul schitului de maici de la Bodrogul Vechi, predicând despre „*Lucrul cel nemuritor*" (cf. 1 Cor. 9; Luca 7).

Duminică, 20 octombrie – A binecuvântat lucrările efectuate la biserica din Parohia Mermești, și slujit Sfânta Liturghie, predica fiind pusă sub titlul „Ajutor sfânt" (cf. Ef. 2; Lc. 8). A hirotesit sachelar pe preotul paroh Silviu-Ionuț Buda. A acordat distincția de iconom stavrofor preoților pensionari Adam Crișan-Pantea și Petcuț Tuțu pentru toată munca și osteneala de care a dat dovadă pe tot parcursul păstoririi lor. În după-amiaza zilei, a săvârșit slujba Vecerniei și de sfințire a iconostasului la biserica cu hramul „Pogorârea Sfântului Duh" din satul Lazuri, rostind un cuvânt de învățătură.

Luni, 21 octombrie – A participat la Facultatea de Teologie Ortodoxă „Ilarion V. Felea" din cadrul Universității „Aurel Vlaicu" din Arad la Simpozionul internațional „*Relevanța Bisericii Ortodoxe în cultura română. Interferențe interortodoxe și intercreștine*", rostind un cuvânt adecvat.

Marți, 22 octombrie – A participat la conferința teologică care s-a desfășurat în cadrul Școlii doctorale a Facultății de Teologie Ortodoxă "Ilarion v. Felea" din cadrul Universității " Aurel Vlaicu", rostind un cuvânt adecvat. A participat la cea de-a treia ediție a Galei Persoanelor cu Dizabilități organizată de DGASPC Arad care a avut loc la Filarmonica de Stat Arad.

Joi, 24 octombrie – A participat la Colocviul Internațional Europa: centru și margine. Cooperare culturală transfrontalieră, Ediția a VIII-a, ce s-a desfășurat în Aula Ștefan Cicio Pop a Universității de Vest „Vasile Goldiș" din Arad, rostind un cuvânt adecvat.

Vineri, 25 octombrie – A participat la manifestările organizate de Garnizoana Arad cu prilejul Zilei Armatei Române, rostind o alocuțiune;

Sâmbătă, 26 octombrie – A participat la Sfânta Liturghie în biserica din Parohia Săvârșin, predicând despre „*Cununile nestricăciunii*".

Duminică, 27 – A slujit Sfânta Liturghie în soborul arhieresc la Catedrala Patriarhală.

Luni, 28 octombrie – A participat la ședința de lucru a Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române.

Marți, 29 octombrie – A sfințit locul pentru un nou cămin studențesc care este situat în curtea Facultății de Design al Universității „Aurel Vlacu" din Arad.

Miercuri, 30 octombrie – A participat la Sfânta Liturghie săvârșită în Catedrala Veche a Aradului și la Slujba Parastasului pentru victimele incendiului de la Clubul Colectiv.

Joi, 24 octombrie – A participat la activitatea metodică cu tema „*Ziua Recoltei-Ziua Mulțumirii*", desfășurată la Colegiul Economic din Arad.

Pr. Dr. Vasile Cucu
Secretar eparhial

AGENȚIA DE PELERINAJE „BASILICA TRAVEL"

Pelerinaj în Israel - Egipt 08 - 20 octombrie 2019

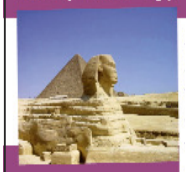

TARIF: 650 euro + 600 dolari

Agenția de Pelerinaje "Basilica Travel" a Patriarhiei Române vă invită să participați într-un pelerinaj în Țara Sfântă și Egipt, cu zbor direct din București. Programul este destinat meditației și rugăciunii și cuprinde cele mai cunoscute locuri: Calea Crucii, Sfântul Mormânt al Domnului, Mănăstirea Sfântul Antonie cel Mare și Sfântul Mina, Piramidele etc.

Pelerinaj Israel-Iordania-Sinai 13 - 24 octombrie 2019

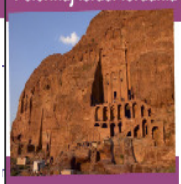

TARIF: 1080 euro

Agenția de Pelerinaje "Basilica Travel" a Patriarhiei Române vă invită să participați într-un pelerinaj în Israel-Iordania-Sinai, cu trecere prin cele mai frumoase locuri: Ierusalim, Betleem, Nazaret, Muntele Nebo, Madaba, Petra, Mănăstirea Sfânta Ecaterina de pe Muntele Sinai etc.

Pelerinaj în Rusia 26 iunie - 07 iulie 2019

TARIF: 1895 euro

Basilica Travel organizează pelerinaje în Rusia. Obiectivele acestui pelerinaj sunt numeroase. Printre cele mai cunoscute, menționăm: Mănăstirea Diveevo, în care se află moaștele Sfântului Serafim de Sarov, Moscova - tur de oraș cu ghid, închinare în cele mai importante locașuri: Biserica Sfânta Matrona, Catedrala Sfântul Vasile Blajenul, Sankt Petersburg etc.

Pelerinaj în Grecia aprilie - noiembrie 2019
la Sfinții Nectarie, Ioan Rusul și Efrem cel Nou

TARIF: de la 345 EURO

Agenția de Pelerinaje "Basilica Travel" vă invită să participați la pelerinaje în Grecia, pentru a vă bucura de întâlnirea în rugăciuni cu sfinții mult iubiți și de poporul nostru. Amintim: Biserica Sfântul Dimitrie din Salonic, Mănăstirile din Ansamblul Monahal Meteora, Mănăstirea Sfânta Treime din insula Eghina, unde sunt moaștele Sfântului Ierarh Nectarie, Biserica Sfântul Ioan Rusul de la Prokopi,și Mănăstirea Sfântul Mucenic Eferm cel Nou.

Pelerinaj Viena - Budapesta - Bratislava - Praga 19 - 24 iunie 2019

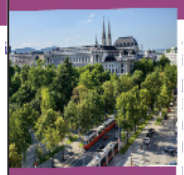

TARIF: 365 EURO

Agenția de Pelerinaje "Basilica Travel" vă invită să participați la un nou program de pelerinaj în Viena (tur pietonal în centru Ringstrase), tur pietonal al orașului Bratislava, tur pietonal al orașului Praga și tur pietonal în Budapesta. Specific pelerinajului este și participarea la Sfânta Liturghie la Biserica Românească din Viena.

Pelerinaj în Georgia - Armenia 20 - 30 iunie 2019

TARIF: 1190 EURO

Agenția de Pelerinaje "Basilica Travel" vă invită să participați la un pelerinaj în Georgia și Armenia. Printre obiectivele pelerinajului, menționăm: Biserici, monumente istorice, clădiri și piețe din Erevan, locașurile de închinare din Georgia sunt unice în lume, printre acestea menționăm: Catedrala Sioni, Mănăstirea Jvari, Mănăstirea David Gareja etc.

Pelerinaj în Grecia și Italia 20 - 28 iulie 2019

TARIF: 660 EURO

Vă invităm să participați la un pelerinaj în Grecia și Italia. Printre obiective, menționăm: Biserica Sfântului Dimitrie din Salonic, Biserica Sfântul Spiridon din Corfu, tur pietonal în Roma: Columna lui Traian, Colosseum-ul, Vatican, Fontana di Trevi. Biserica Sfântul Nicolae din Bari, Veneția, trecere prin Budapesta etc.

Pelerinaj în Capadocia 22 iunie - 01 iulie, 30 iunie - 09 iulie, 27 iulie - 05 august, 14 - 23 septembrie 2019

TARIF: 470 EURO

Vă așteptăm să veniți la pelerinaje în Turcia-Capadocia, în care aveți prilejul să vizitați locuri biblice și istorice foarte importante. Catedrala Sfânta Sofia din Constantinopol, Casa Maicii Domnului din Efes și Mormântul Sfântului Apostol și Evanghelist Ioan, Izmir (vechea cetate Smirna păstorită de Sfântul Mucenic Policarp), Chilia Sfântului Simeon Stâlpnicul, Muzeul în aer liber Goreme și Terasele Calcaroase etc.

ARAD - CENTRUL „SFÂNTUL APOSTOL ANDREI": B-dul Revoluției, Nr. 30, Tel./Fax: +4 0257.466.784, Email: arad@basilicatravel.ro, Program: 09.00 - 17.00
REȘIȚA - CENTRUL „SF. AP. PETRU ȘI PAVEL": Str. Republicii, Nr. 1, Tel./Fax: +40255.255.135, Email: resita@basilicatravel.ro, Program: 09.00 - 17.00
BUCUREȘTI - BASILICA TRAVEL: S . Doamnei, Nr. 20 Tel./ Fax: +4021.316.35.03 Mobil: 0741 260 424, Email: office@basilicatravel.ro, Program: 09.00 - 17.00
www.pelerinaj.ro www.basilicatravel.ro

Comitetul de redacție:
Înaltpreasfințitul Arhiepiscop Dr. TIMOTEI SEVICIU – președinte;
Preasfințitul Părinte Dr. EMILIAN CRIȘANUL, Episcop vicar al Arhiepiscopiei Aradului - vicepreședinte
Protos. Dr. Iustin Popovici, consilier cultural, redactor responsabil; Arhim. Dr. Teofan Mada, vicar administrativ; Pr.Dr. Vasile Cucu, secretar eparhial – membri
Editura: Arhiepiscopia Aradului, Arad, 310084, Str. Episcopiei nr. 60-62, Tel.: 0257–281856 ISSN 1220 – 8531, ISSN-L 1220 – 8531 Tehnoredactare: Daniel Albu
Articolele pentru Revista Biserica și Școala se trimit pe următoarea adresă de e-mail: bisericasiscoala1877@gmail.com
PREȚ 3 LEI